ఆంధ్రభూమి వినోదవార్షికసంచిక

13-3-1966 ఆదివారం

పెద్ద కథ:

"ఈజన్మలో ఇకరాను"

—"భవాని"

ఖర్చేళ్ళ యమున శివరామయ్యగారి పెంట పొలానికి వెళ్ళి అక్కడ మంచె కింద మంచంమీద పెద్దమ్మ కట్టిచ్చిన దేగాడీలు తింటూ పని చేసికొనే కూలీలను, నీళ్ళాళ్ళన్నీ, పొరేపంటకాలువలను కలరవం చేసుకుంటు ఎగిరే రకరకాల పక్షుల్నీ చూచుకుంటూ కూచుంటుంది. మధ్య మధ్య పెదబాన్న చంకకెక్కి ముద్దులవర్షం కురిపిస్తుంది. చేనిగట్లవెంట పంట కాలువల పళ్ళాలేచిన పిచ్చి మొక్కల అమాయకంగా వికసించిన రంగురంగుల పూలనుచూచి

"పెదబాన్నా! ఆ పువ్వులు ఎంతక్కా ఉన్నాయో! కోసుకోవద్దా?" అంటుంది ముద్దుగా పెదబాన్నే స్వయంగా వంగి కోసేలోపు పొలేరువంగి వాటిని తెంచి గుత్తిగా కట్టి యమునచేతికిస్తాడు. యమున వాటిని చూచుకొని మురిసిపోతుంది పాటికంటే అమాయికంగా.

* * *

తల్లిలేని పసిపాపను వదలి తండ్రి పోయాడు. కాని స్నేహజ్యోతి లో శాంతమలు గిస్తుంటెప్పుడూ యమున తండ్రి రామారావుశివరామయ్య స్నేహితులు మామూలు స్నేహితులుకారు. జన్మస్నేహితులు. వారి స్నేహానికి ముగ్ధులయి ఊరి వారంతా వాళ్ళని రామలక్ష్మణులని పిలిచేవారు. లక్ష్మణుడు పోయాడు కాని రాముడు మిగిశాడు. రాముడు నిజంగా శ్రీరాముడే అతనికి ముగ్గురూ కొడుకులే పెద్దవాడు కేదార్ బాబు రెండోవాడు శిరీష్ బాబు మూడు ఈశ్వర్ బాబు మమతమ్మ శివరామయ్యగారి భార్య. ఆమె కాపీరు సౌశీల్యరాశి. ఆమె హృదయం నవనీత పద్మభాగం ఆమెమాతృవాత్సల్యభారధలో తెప్పగా తేలియాడుతుంటుంది యమున రామయ్యగారి గుండె ఆమె ఊయల అందులో హాయిగా ఊగి నిద్రిస్తూ సిరిసంపదగా ముగ్గురన్నల ముద్దు తెల్లిలిగా గారాబాల కంచంలో అమృతానురాగ పాయసాన్ని గ్రోలుతూ మూడు పూవు పూరు కాయలుగా పున్నమి చంద్రునిలా దినదినాభివృద్ధిగా పెరుగుతోంది యమున

* * *

శివరామయ్యగారు క్రమంగా ఆయా పనులాల్లో యమునకు జీవితకథనంకా చెప్పారు. పదిహేనేళ్లు నిండిన యమునకు తన జీవితం అర్థమయింది. కాసేపట్ల అదృష్టవంతురాలో చక్కగా అర్థంచేసుకుంది. తల్లిదండ్రులకంటె ఎక్కువగా పెంచిన పెదబాన్న పెద్దమ్మలకి మనసులోనే ప్రణమిల్లింది తన తండ్రి కోరిక ప్రకారం ఓనాడు శుభముహూర్తాన తండ్రి కట్టించిన ఇంట్లో ప్రవేశించింది. ఆ ఇంటిలో దీపం వెలిగించాలన్న తండ్రి కోరిక నెరవేర్చాలన్న దృష్టే తప్ప తనకా ఇంట్లో ఏమీలేదు.

యమున వేరుగా వచ్చి దన్నమాటేగాని తన మనుగడంతా పెద్ద మ్మ పాదాలదగ్గరే. ఉదయాన్నే సూర్యుని కంటే ముందే లేచి పెద్దమ్మకి అన్ని సదుపాయాలూ చేసి పెదబాన్నకి వేన్నీళ్లు తోడి వస్తుంది. తాను వెంచుకున్న చిన్న తోటలో వికసించిన మందారాలు గన్నేరుపూలు. నందివర్ధనాలూ కోసి పెద్దమ్మ పూజకి కొన్ని పూలిచ్చి మిగతాని తన ఇష్టదైవం శివునికిచ్చి స్నానం జామి పండో అరటిపండో కొబ్బరిముక్కో ఏదీలేకపోతే ఇంత చక్కెరో ఏదో ఒక నైవేద్యం ఉంటుంది నిత్యం.

"యమునా! ఏదీ ప్రసాదం?" అంటూ వస్తాడు కేదార్ బాబు.

"స్నానమయిందా?" అనడంతో పరిగెడతాడు బుద్ధిగా స్నానానికి.

"యమునా!" అంటూ కోట్లో పుల్లనములుతూ వస్తాడు శిరీష్ బాబు యమున తిట్టు తినాలనే కోరిక కొద్దీ పూజా మందిరం నైపు

"అబ్బాయ్! అలాగేనే పలికొచ్చావో బాబు పిరగోడజా జాగ్రత్త!" అడంతో కుంటు కుంటూ పరిగెడతాడు. జైటి కొంపెల్లా

"కాపి అయిందా చెల్లాయ్" అంటూ అప్పుడే లేచి వస్తాడు ఈశ్వర్ బాబు యమున్నే పిలిచి బాబాలనే నరదా కొద్దీ.

"ఎన్ని సార్లు చెప్పాలి ఆ మంగళిపని అవగానే స్నానం చేసి గాని లోపలికి రాకూడదని" అని కోప్పడుతుంది మరు అమ్మలా అప్పుడాపెనలా దూరి ఎత్తనవు శాంతా — ముగురూ! తలి కేక లేమ్మా ది

"ఎందుకక్కా దాన్నలాపిలిగిస్తారు" అని ముగ్గురూ స్నానాలు పూర్తి చేసికొని బుద్ధి మంతుల్లా వచ్చి యమున పెట్టిన ప్రసాదం కొసరి కొసరి తీసికొని వెళ్లిపోతారు. ఇదంతా చూస్తూ శివరామయ్యగారు అనుకుంటారు లోలోన

"మగపిల్ల రెండరైతే ఏం లాభం? ఆడపిల్ల ఒక్కతైతేచాలు ఇల్లు దిద్దుకోడానికి. ఆడ పిల్లలు లేని ఇల్లూ, అడవి కాచిన వెన్నెలా ఒకటే!" అని.

అన్ని పనులూ యమునే చేసుకుంటుంది. పరైముకి ఏం కావాలో ఆమెకే బాగా తెలుసు. పెద్దమ్మ కల్పించుకోబోయినా.

"నీవేమీ ముట్టుకోవద్దు విశ్రాంతి అనవరం నీకు!" అని ఆమెను తీసికెళ్ళి మంచంమీద కూచోబెడుతుంది ఆ విధంగా పెద్దమ్మనేపనే ముట్టుకోనీయదు. అన్నయ్యల కేంకావాలో ఎవరెవరికేదిష్టమో అన్నీ తెలుసు. శివరామయ్యగారితో సహా అందరూ ఆమె మాట వినాల్సిందే. సమయంగాని సమయంలో ఎవరొచ్చినా కాసే సమాధానం చెప్పి పంపేస్తుంది. ఆయన భోజనం మొదలయినవన్నీ ఎంతో శ్రద్ధగా సమయానికిచేసి పెడుతుంది. ఆయన రాత్రిళ్లు ఎక్కువసేపు కూచొని భగవద్గీత చదువుతుంటే.

"పెద నాన్నా! చాలా సేపయింది ఇంక పడుకోండి ఆరోగ్యంపాడవుతుంది" అంటూ చేతిలో పుస్తకం తీసేసి పక్కలో ఉంచేస్తుంది. ఆయన మారు మాటాడరు. కళ్ళజోడు యమున చేతికిచ్చేసి పడుకుంటారు పసిపిల్లాడిలా. కొంచెంసేపుఆయన పాదాలురాసి పెద్దమ్మ దగ్గరకెళ్లి పడుకుంటుంది ఆ దంపతులామె సేవాశుశ్రూషలకు ఆనంద పరవశురాలై ఆమె తమకు దైవ ప్రసాదంగా భావిస్తారు.

* * * *

కేదార్ బాబు యమ్. బి. బి. యస్. రెండోవాడు చదువుతున్నాడు. శిరీష్ బి. యస్-సి మొదటివాడు ఈశ్వర్ పి. యు. వకి లావాడర అవీడు ముగ్గురూ హైదరాబాద్ వెళ్లిపోతున్నారు శివరామయ్యగారికి ఈశ్వర్ సిగరెట్ కాల్చే దురలవాటు చేసికున్నట్టు పసిగట్టడంతో చాలా అళాంతిగా ఉన్నారు ఇంక పట్టణంలోఅడుగుపెట్టాక ఆగలేపాడయిపోతాడేమోనని. ఆయనా విషయం భార్యతో చెపుతుండగా యమున విన్నది. ఎలాగైనా పరే అన్నయ్య నా దురలవాటు నుండి దూరంచేసి పెదబాన్న మనసుకి శాంతి కలిగించాలనుకుంది

అంతకుముందు కేదార్ బాబు సినిమా పిచ్చిని శిరీష్ బాబు వేళాకోళపిచ్చినీ వర్ణించాడామె. ఆదురలవాట్లను మొక్కలోనే తుంచేయడంచేత వాళ్ళిద్దరూ ప్రతీ పండూ ఫస్టున పాసవుతున్నారు. లేకపోతే వారి భవిష్యత్తులు పాడయి ఉండేవే. ఈశ్వర్ దుర్వ్యసనాన్ని ఎలా దూరం చేయడమా! అనిఆలోచిస్తోంది యమున. ఈశ్వర్ పెట్టెబెడ్డింగు సర్దుకుంటున్నాడు. యమున సహాయం చేస్తోంది సామాన్లు సర్దుకోడం అయిపోయింది. వాకిట్లోకి బండి వచ్చి ఆగింది. ఈశ్వర్ బండిలో సామాన్లు సర్దుకొని వచ్చి తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులు తీసుకొని యమునని అడిగాడు.

"పట్నంనించి ఏంతెమ్మంటావు చెల్లి!" అని.

"నాకో మంచి బహుమతి కావాలి!"

"నిజమో చెప్పు తప్పక తెస్తాను!"

"ఎక్కడో తే అక్కరలేదు!"

"మరి?"

"అది నీదగ్గరేఉంది!"

"అయితే మరీమంచిది ఇప్పుడే ఇచ్చేస్తాను!" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"అయితే ఇలారా అన్నయ్యా!" అని లోపలికెళ్ళింది. ఈశ్వర్ అమె వెనకే వెళ్ళాడు. యమున ఈశ్వర్‌కి ఓ తెల్లని కాగితం కలం చేతికిచ్చింది. వాటిని పట్టుకుంటూ.

"బొమ్మేయడానికి ఇప్పుడు టైమ్ లేదు. నేను వెళ్ళాక కాకిష్టమైన శివుని బొమ్మ వేసి పంపుతానులే!" అంటూ వాటిని అమెకిస్తూబోయాడు.

"బొమ్మ కాదులే!"

"మరి?"

"వ్రాయి చెపుకా!" అంది.

"ఇదేమిటో తలే గారడీలా ఉందే" అన్నాడు నవ్వుతూ

గారడీకాదు గేరడీకాదు వ్రాయి చెపుకా!"

"ఊరెచెప్పు!" అన్నాడు.

"నేను జీవితంలో ఇంకెప్పుడూ" వ్రాస్తూ వ్రాస్తూ సందేహంతో మధ్యలోనే

"ఇదేమి ప్రమాణం కాదుకదా?" అన్నాడు ఈశ్వర్.

"ఏదైతే నీకేం? వ్రాయిముందు!" అంది పోలీస్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌లా.

"సరే!" అని మళ్ళీ మొదలు పెట్టాడు విన్రముడయిన శిష్యుడిలా ఈశ్వర్.

"సిగరెట్టు కాగను!" అని పూర్తి చేసింది యమున.

"తమాటమాత్రంవ్రాయనుయమునా!" అని కలం మూసేయబోయాడు.

"అన్నమాట తప్పావంటే నా మీద ఒట్టు!" అంది యమున ఈశ్వర్ విధిలేక వ్రాసేశాడు. ఆ కాగితంతీసి యమున తన పెట్టెడుగున పెట్టేసుకుంది.

"యమునా! పెద్ద శిక్షే విధించావు" అన్నాడు ఈశ్వర్ బండెక్కుతూయమున నవ్వింది. మమతి శివ రామయ్యగారు యమున ఏదో మంచిపనే చేసిఉంటుందని ఊహించి తృప్తిపడ్డారు. ఈ విధంగా యమున ఆ ఇంటికి వెలుగయింది.

* * *

అందరు వెలవులకివచ్చేశారు. యమునకి తీరికేలేదు అన్నయ్యలకి రకరకాల భక్ష్యాలు చేసిపెట్టడంతో రోజుకోరకం చేసి పెడుతోంది. వాళ్ళు పట్టణవిశేషాలు చెపుతో చెల్లిని ఊరిస్తున్నారు. అలా రోజొక నిమిషంగా గడిచి పోయింది. వాళ్ళు వెళ్ళేందుకు మరొక్కరోజేఉంది యమున దిగులుగా కూచుంది. కేదార్ బాబు కనిపెట్టేశాడు. దగ్గరకువెళ్ళి

"ఎందుకలాఉన్నావమ్మా"?అన్నాడు ఆమె తలని తూరుము.

"ఇంకెందుకన్నయ్యా? బావలాలేదనేమో?" అన్నాడు. శిరీష్ కొంటెగా

"అదే అయిఉంటుందిలా!"అన్నాడు ఈశ్వర్ కూడా యమునచాళ్ళనిపట్టుకోలోయింది. అందరేదు వాళ్లు.

"చూశన్నయ్యా?"బాళ్ళుఅందిఉగ్రోషంగా. కేదార్ బాబు నవ్వి

"పోనీగాని ఎందుకలా ఉన్నావో చెప్పవా?" అన్నాడు ప్రతిమాలుతూ.

"మీరందరూ వెళ్ళిపోతే ఇల్లు లోసిపోతుందన్నయ్యా!" కళ్లల్లో నీరు నింపుకొని అంది.

"అందుకా పిచ్చిదానా, వెళ్ళకుండా ఉండిపోమా పోనీ?"అన్నాడు. యమున నవ్వింది.

ఈసారి నీ పుట్టినరోజుకేం పంపమంటావు?"

"ఎత్తు బూట్లు, లేడీస్ బాగ్. లిప్‌స్టిక్..." ఇంకా ఏదో అనబోతోంటే యమున లేచి శిరీష్ చెవి పట్టుకొని

"అవన్నీ మీ అవిడకి తెచ్చుకుందు గానిలే!" అంది

"నీకేం—కావాలి చెప్పు!" అన్నాడు కేదార్.

"మంచిగాజులు!" ఇంటలో గడపలో బండి ఆగిన చప్పుడయింది. అందరూ అలే పరిగెత్తారు బండిలోంచి ఓగూట్ బూట్ యువకుడు, ఓ నడి వయసులో ఉన్నాయనాదిగారు వాకిట్లో ఈ ముగ్గుర్నీ చూచి ఆ నడి వయస్సాయన అడిగాడు.

"బాన్నగారు ఉన్నారా?"

"ఉన్నారు రండి లోపలికి!" అని ఆ వచ్చినవాడిని లోపలికి తీసికొన్నారు. అంతవరకు ఎలుపుదాటున నిలబడ్డ

(మిగతా 4వ పేజీలో)

ఆదర్శ జీవితం

ప్రబలింది. అందులో ఒకడు శ్యాగుడుకు అలవాటు పడ్డాడు. పెద్ద వాడు ఒక కొట్లాటలో చనిపోయినాడు. రెండవవాడు భార్యకు లోబడి తండ్రి మాటను వినేవాడు కాదు. ఎప్పుడూ తగాదా పడే వాడు. తండ్రిలో భాగం పంచుకొనివిడిగాఉన్నాడు. తత్ఫలితంగా సంపద తగ్గింది కొంతకాలం గడచిన తర్వాత పశువులరోగం విజృంభించుటవల్ల ఎలియస్ పశుసంపదకాలామటుకు నశించింది. మరుసటి సంవత్సరం సీజను అనుకూలంగా లేనందున పంటలు పండలేదు. ఎలియస్ సంపద క్షీణించి ఆస్తిపాస్తులు క్రమేణాతగ్గి పోతున్నాయి

మూలం : టాల్‌స్టాయి

అనుకరణ: ఎన్.ఎన్.రావు.

దానితో బాటు ఎలియస్ శక్తి పామర్థ్యాలు కూడా ఉడిగి పోతున్నాయి. అతనికి మునిలితనం వచ్చింది. డెబ్బది సంవత్సరాలు వయస్సుపై పడింది. అతనికి ఉన్న కండ్లకు, ఉన్ని దుస్తులు బండ్ల సామాను, గుడారాలు పరుసగా అమ్మివేశాడు. తుదకు పశుసంపదంతా పోయింది. రోజు గడపటం కష్టంగాపరిణమించింది. దరిద్రదశాపురించిది గత్యంతరం లేక తుదకు అమునిలితనంలో భార్యాభర్తలు పనిచేసుకొని జీవితం గడుపుతున్నారు. ఆ దంపతులకు గుడ్డలకు చెప్పులకు కూడా కరువు వచ్చింది చీలికలు పేలికలు కట్టుకొని అనేక యిబ్బందులకు లోనయి బాధ పడుతున్నారు. రెండవవాడు భార్యతో ఎక్కడకో దూర దేశానికి వెళ్ళి పోయినాడు. ఉన్న ఒక్క కూతురు కాస్తా చనిపోయింది. ఆముసలి దంపతులకు వా అన్న వాళ్ళు ఎవ్వరూ లేకుండా పోయినారు.

వాళ్ల పొరుగున పా అనే ఒక పెద్ద మనిషి ఉన్నాడు. అతడు పెద్ద భాగ్యవంతుడూ కాదు. పేదవాడూ కాదు. ఆ ముసలి దంపతుల దురవస్థ చూచి అతనికి జాలికల్గింది. ఎలియస్ బాగా ఉన్న రోజులలో అతడు చేసిన మర్యాదలన్నీ పా కు గుర్తువున్నాయి. "మీ దంపతులు మా యింటి దగ్గరవుండండి వేసవికాలంలో నా తోటలో నీకు శక్తి ఉన్నంత వరకు పనిచేయవచ్చును. నీ భార్య పశువులకు మేతవేసి సంరక్షణ చేస్తూ పాలు మీగడాతీసిఉండొచ్చును. మీ యిద్దరికి యింత కడుపునిండా తిండి కట్టుకోటానికి బట్ట యిస్తాను. మీకు యింకా నీరైన అవసరములేవో నాతో చెబితే చేసుతిరుస్తాను. మీకుఎట్టి కొరతా లేకుండా చేస్తాను" అంటూ పా చెప్పాడు. ఎలియస్ సంతోషపడి పాకు కృతజ్ఞత చెప్పుకున్నాడు. ఆ వృద్ధ దంపతు లిద్దరూ పా క్రింద కూలీలుగా పనిచేయుటకు అంగీకరించారు. మొదట్లో వారికి కష్టంగానే వుండేది రాను రాను అలవాటుపడి శక్తివున్నంతవరకు పనిచేసేవాళ్లు

పా యజమానికి ఆ ముసలి దంపతులు చేసే పని బాగానే ఉన్నది వాళ్లు శాలం వ్యవహారాలేయకుండా, కష్టపడి పని పక్రమంగా చేస్తూ, ఎప్పుడు ఏ రకంగా వుండాలో, ఎట్లా పనిచేయాలో అరకంగా చేస్తూ మెప్పును పొందుతున్నారు అయితే పాకు వాళ్లను చూస్తే జాలిగా వుండేది బాగా బతికినవాళ్ళు యిట్టి దీన స్థితికిరావటం పాకు విచారంగా ఉండేది

ఈ రకంగా కొన్నాళ్లు కాలం గడిచింది ఒకవాడు పా ను చూచుటకు దూరదేశం నుంచి పా ని బంధువులు వచ్చారు వారివెంట ఒకముల్లా కూడా వచ్చాడు చుట్టాలకు విందుచేయాలని ఒక మంచి పొట్టేలును కైమా చేయమని పా ఎలియస్‌కు చెప్పాడు. చెప్పినట్లుగానే ఎలియస్ చేసిబంధువులకుపంపాడు. పట్టు తివాసీల్పై కూర్చుని బంధువులు మాంసం తిన్నారు. టీ త్రాగారు. గుఱ్ఱపు పాలంతో చేసిన మంచి పానీయం త్రాగారు అంతా కలిసి కులాసాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూంటే, ఎలియస్ పని పూర్తిచేసికొని అటువైపు వచ్చాడు,

"ఆ ముసలాడు ఎవ్వరో నీకు తెలుసా?" అన్నాడు పా.

"అందులో విశేషం ఏమి టో" అన్నాడు ఒక అతిథి

"అతని పేరు ఎలియస్ బహుశ వాని పేరు వినేవుంటారు అతడు ఒకప్పుడు గొప్ప భాగ్యవంతుడు,"

"అతని పేరు విన్నాను అతనిని చూడకపోయినా, అతని పేరు ప్రతిష్టలు విన్నాను" అన్నాడు ఒకరు.

"అతని ఆస్తిపాస్తులన్నీ పోయినాయి యిప్పుడు వాదగ్గరకూలిపనిచేసుకున్నాడు. అతని భార్యకూడా వా దగ్గరే పనిచేస్తున్నది" అన్నాడు పా

ఆ అతిథి ఆశ్చర్యపోయినాడు. తాను ఊపుతూ వాలికకొచ్చుకుని "అదృష్టం ఒక చక్రంవలె తిరుగుతుంది ఒకరిని ఆకాశాన్ని కెత్తుతుంది, మరొకరిని పాతేస్తుంది. ముసలాడు అంతా పోగొట్టుకున్నందుకు బాధపడటం లేదాయే" అన్నాడు

"ఎవ్వరు చెప్పగలరు? అతనమాటాడుతం

(మిగతా 4వ పేజీలో)

మానవుడి శుక్రగ్రహ యాత్ర సాధ్యమా?

సోవియట్ దేశ పత్రికాలం శుక్రగ్రహానికి అందజేయబడిందని టాస్ వార్తా సంస్థ చేసిన ప్రకటనను అందరూ చదివే వుంటారు. ఇది రోదసిపై మనం ఇంతకు ముందు సాధించిన విజయాలన్నిటినీ మించిన విజయం. మానవ నిర్మితమైన ఒక వస్తువు ఒక గ్రహంనుంచి మరొక గ్రహానికి అందజేయబడింది. చంద్రమండల పరిశోధనకూడ ఇదే విధంగా ఆరంభమైందనే విషయం జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి ఏడేళ్ళ క్రితం ఇలాగే సోవియట్ పత్రికాలం చంద్రమండలం మీదికి చేరవేయబడింది. ఇప్పుడు "లూనా-9" అనే సోవియట్ ఆటోమేటిక్ రోదసీ నౌక చంద్రమండలంమీద సురక్షితంగా దిగింది. అంతరిక్షయాన శాస్త్రం అతి త్వరితగతిని అభివృద్ధి చెందుతోంది. ఏడేళ్ళకు లోపలనే మరొక ఆటోమేటిక్ అంతర్గ్రహ ప్రయాణ నౌక శుక్రగ్రహంమీద కూడ సురక్షితంగా దిగుతుందని చెప్పవచ్చు.

చంద్రమండలంమీద ఆటోమేటిక్ రోదసీ పరిశోధక నౌకను సురక్షితంగా దిగేటట్టు చేయడంకంటె శుక్రగ్రహం మీద దానిని అలాగే దిగేటట్టు చేయడం చాలా కష్టం. మొదటి విషయం శుక్రగ్రహంమీద దిగడానికి అనుకూలమైన వాతావరణ పరిస్థితులు చాలా అరుదుగా సంభవిస్తాయి. శుక్రగ్రహంమీదికి పంపే రోదసీ పరిశోధక నౌక చంద్రమండలం మీదికి పంపబడిన దానికంటె ఎన్నో ఎక్కువ వేగంతో ప్రయాణం చేయవలసి వుంటుంది అంటే ఆ పరిశోధక నౌకను అంతర్గ్రహ విమాన మార్గంలో ప్రవేశపెట్టడానికి అంతా ఎక్కువ కష్టపడవలసి వస్తుంది. చంద్రమండలంలోని కొన్ని రాళ్ళు బాలు. కాని శుక్రగ్రహాన్ని చేరడానికి కొన్ని వేలు పడుతుంది. అంటే శుక్రగ్రహం మీదికి మనం ఎగురవేసే రోదసీ పరిశోధక నౌక ముందు సూర్యుని నేరుగకు వెళ్ళినకొలదీ వేడిమి ఎక్కువగా వుంటుంది అందువల్ల నౌకలోని సాంకేతిక సాధనాలను కంట్రోలు చేయడం మరింత కష్టమైపోతుంది

సోవియట్ యూనియన్ ఎగురవేసిన "వీనస్-2" "వీనస్-3" రోదసీ పరిశోధక నౌకలు ఈ లిక్కులలో చాలా వాటిలో అదిగమించాయి. భూమికీ శుక్రగ్రహానికీ మధ్యనుండే భౌగోళికపరిస్థితి అనుకూలంగావుండే సమయంలో అని చెప్పడం సంబంధాయి 1962లో అమెరికా శుక్రగ్రహంమీదికి ఎగురవేసిన రెండు రోదసీ పరిశోధక నౌకలలో మా ఒకటి ఇక్కడే పేలిపోయి రెండవది మాత్రమే భూగోళపు గురుత్వాకర్షణ మండలాన్ని దాటివెళ్ళింది. 1964లో అమెరికా అంగారక గ్రహంమీదికి ఎగురవేసిన రెండు రోదసీ నౌకలలోనూ ఒకటి మాత్రమే అనుకున్న వేగాన్ని సాధించగల్గింది. సోవియట్ యూనియన్ ఎగురవేసిన రోదసీ పరిశోధక నౌకలు అంతర్గ్రహ విమాన మార్గంలో ఖచ్చితంగా ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. ప్రత్యేకించి "వీనస్-3" నౌక ప్రయాణ మార్గం ఏ మాత్రం సరిదిద్దనవసరం లేకపోయింది. అంతర్గ్రహ ప్రయాణ చరిత్రలో ఇది నిజంగా అపూర్వమైన విషయం.

లోలెడంత సమాచారం తెలిసింది.

ఈ రోదసీ పరిశోధక నౌకల ప్రయాణాలలో బాటిలో నంబరాలు తెగిపోకుండా రెగ్యులరుగా కొనసాగించబడినవి భూమి మీదనున్న ఒక కేంద్రం. వాటికి ఆజ్ఞలను పంపింది. వాటిలోని పరిశోధక పరికరాలు పంపే సమాచారాన్ని అందుకుంది ఆ కేంద్రాంలోని ఏర్పాట్లన్నీ ఎలా పనిచేస్తున్నాయో తెల్పే కొలిమెట్రిక్ సమాచారాన్ని కూడ ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకుంటూవుంది. "వీనస్-3" అంతరిక్షంలో ప్రయాణం చేసేటప్పుడు సరిగ్గా అనుకున్న సమయానికి దాని నిర్దేశమార్గం సరిదిద్దబడింది దీని మూలంగానే అది శుక్రగ్రహాన్ని చేరుకోగల్గింది. దీనినిబట్టి సోవియట్ శాస్త్రజ్ఞులు బహుశాలు ఎంత సరిగా అయినాహో కూడ రుజువు అవుతుంది. ఆ నౌక శుక్రగ్రహాన్ని చేరుకునే చివరిదశ నడకూ కూడా దానితో సంబంధాలు తెగిపోకుండా కొనసాగించబడ్డాయి.

"వీనస్-3" ప్రయాణం పూర్తి అయింది. ఆ ప్రయాణంలో మనకు అందిన సమాచారం చాలావుంది, దాని

(మిగతా 4వ పేజీలో)

యూరి మారినిన్

తుంది సూర్యుని నేరుగకు వెళ్ళినకొలదీ వేడిమి ఎక్కువగా వుంటుంది అందువల్ల నౌకలోని సాంకేతిక సాధనాలను కంట్రోలు చేయడం మరింత కష్టమైపోతుంది

సోవియట్ యూనియన్ ఎగురవేసిన "వీనస్-2" "వీనస్-3" రోదసీ పరిశోధక నౌకలు ఈ లిక్కులలో చాలా వాటిలో అధిగమించాయి. భూమికీ శుక్రగ్రహానికీ మధ్యనుండే భౌగోళికపరిస్థితి అనుకూలంగావుండే సమయంలో అని చెప్పడం సంబంధాయి 1962లో అమెరికా శుక్రగ్రహంమీదికి ఎగురవేసిన రెండు రోదసీ పరిశోధక నౌకలలోనూ ఒకటి ఇక్కడే పేలిపోయి రెండవది మాత్రమే భూగోళపు గురుత్వాకర్షణ మండలాన్ని దాటివెళ్ళింది. 1964లో అమెరికా

"మా అబ్బాయిని గురించి చాలా రంగారుగా ఉంది. ఈ రోజు ఉదయంనుంచి పరిస్థితి కొంచెం అంత బాగాలేదు. జ్వరం వచ్చినట్టుంది వడుకుని ఉన్నాడు".

నాన్నగారి విచారం తొలగింది!

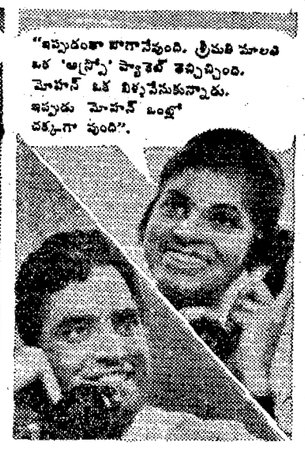

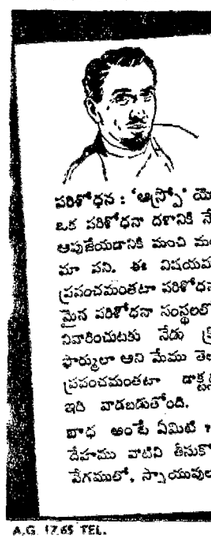

బాధ అనేది మాకు ఒక సమస్య...చూడండి మేము మీకు ఏవిధంగా సహాయపడతామో

పరిశోధన : 'ఆస్ప్రో' యొక్క పరిశోధనా సంస్థలోని ఒక పరిశోధనా దళానికి నేను ఉపదేశకుడను. బాధను ఆపుజేయడానికి మంచి మంచి పద్ధతులను కనిపెట్టుట మా పని. ఈ విషయమును గురించి ఏకాగ్రతతో ప్రపంచమంతటా పరిశోధనలు జరుపుతున్న అగ్రగణ్యమైన పరిశోధనా సంస్థలలో మేము ఒకరము. నొప్పిని నివారించుటకు నేను క్రొత్త మార్గము 'ఆస్ప్రో' ఫార్ములా అని మేము తెలుసుకొన్నాము. అందువేతనే ప్రపంచమంతటా డాక్టర్లచేతను. ఆసుపత్రులలోను ఇది వాడబడుతోంది.

బాధ అంటే ఏమిటి ? మెటాబొలిక్ ఉత్పత్తులు, దేహము వాటిని తీసుకొని పోగరిగే కంటే హెచ్చు వేగములో, స్నాయువులలో కూడుకొని చేరి పోవడం వల్ల మరుగుపడిన వాపు కలుగుతుంది. దానితో పక్కనుండు ఒత్తిడి కలిగి బాధ కలుగుతుంది.

'ఆస్ప్రో' ఎలా పనిచేస్తుంది : 'ఆస్ప్రో' దేహములో వెంటనే యిమిడి, వాపును, నరమును మీద వత్తిడిని తగ్గించి నొప్పిని వెడలగొడుతుంది.

'ఆస్ప్రో'ను ఈ వ్యాధులకు వాడండి : నొప్పి • తలనొప్పి • బంటినొప్పి • పంటినొప్పి • కీళ్ళనొప్పి • జ్వరముతో కూడిన జలుబు • ఫ్లూ • కీళ్ల నొప్పులతో గూడిన జ్వరము.

మోతాదు : పెద్దవారికి : రెండు బిళ్లలు. అవసరమైతే తిరిగి మేసుకొనండి. పిల్లలకు : ఒక బిళ్ల లేక మీ డాక్టరు సలహా ప్రకారము వాడండి.

A.G 17.65 TEL.

'ఆస్ప్రో' నొప్పిని వెడలగొడుతుంది!

"ఈ జన్మలో ఇకరాను"

(శివ పేజీ తరువాయి)

యమున ఆ కొత్త యువకుని చూచి గబగబ లోని కెళ్ళిపోయింది. ఆ యువకుడు రెప్ప వేయకుండ ఓ క్షణం ఆమెను చూచి తనని తాను నర్దుకున్నాడు మళ్ళీ అప్పుడే కూచుని ఏదో వ్రాసుకుంటున్న శివరామయ్యగారు వచ్చి వారిని చూచి

"ఓ రామేశ్వర్యరావూ! అలా ఊడి పడ్డావేం?" అని పరామర్శిస్తూ లేచి వచ్చి ఆ వయస్సు మళ్ళినాయన్ని కౌగలించుకున్నారు ప్రక్క యువకుని చూచి.

"ఈ అబ్బాయి ఎవరు?"

"మన మాధవరావు పి.కె.న పుత్రుడు రఘుపతి!" ఏదో గుర్తు చేసికొని ఆశ్చర్యంతో.

"మాధవ్ కి ఇంతకొడుకున్నాడా, ఏంభాయబాబాన్నగారు బాగావున్నారా అన్నారు పూర్వ పరిచయానందంతో.

"మాధవ్ పోయాడు!' అన్నాడు రామేశ్వరరావు.

"అరే! ఎప్పుడు!"

"అదంతా తరవాత చెబుతా గాని, ముందు మాకు స్నానాలకు ఏర్పాటు చేయాలి!" అన్నాడు రామేశ్వరరావు. శివరామయ్య తన పొరపాటుకు నవ్వుకుంటూ

"పరిపోయింది. ఎప్పుడు బయలు దేరారో! కూచోండి కాఫీ తీసుకొని స్నానంచేద్దురుగాని!" అని ఎదురుగా కూచున్న శిరీష్ వంక చూచారు. శిరీష్ లోపలికెళ్లాడు అర్థమయినట్టు. వాళ్లిద్దరూ వేరో కుర్చీలోనే కూచున్నారు.

స్నానాలు, కాఫీలు అన్నీ అయిపోయాయి. రామేశ్వరరావు శివరామయ్యగారితో ఏకాంతంలో ఏవేవో చాలసేపు మాట్లాడారు. రఘుపతి ప్రయాణపు బడలికతో నిద్రపోయాడు. సుమతమ్మని చూచి పిలిచారు శివరామయ్యగారు. శిరీష్, ఈశ్వర్ ముగ్గురూ ఏకాంతంలో ఉన్నారు అమ్మేం చెపుతారోనని. ఓ రెండుగంటల సంభాషణ అయిపోయాక తల్లి గదిలోంచి బైటికొచ్చేప్పటికి ముగ్గురూ పట్టుకొని విషయం నిశ్చయించుకొని వెళ్లిపోయారు శాలేజీకి.

వివాహములకు-కొత్త స్టాక్
చీరలు
బ్లౌజ్ బట్టలు
మరియు మిల్లు బట్టలు
శ్రీలక్ష్మీ బాలకిష్టయ్య
చీరల బట్టల దుకాణం

పెండ్లికన్న ముందు - పెండ్లి తరువాత

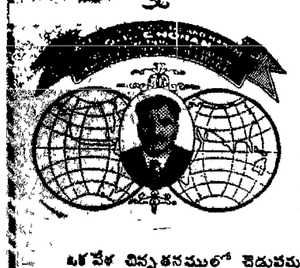

45 సంవత్సరముల అనుభవముగల భారత దేశములోనే గాక ఇతర దేశాలలో పేరుగాంచిన శాస్త్ర చౌహాన్ (గవర్నమెంట్ రిజిష్టర్డు) మగ వాండ్లుగాని ఆడవాండ్లు గాని గుప్తరోగములగలవారు డాక్టరుగారినిసంప్రదించి మొదటిదిన మె వారి క్రొత్త యౌవనము పొందండి డాక్టరుగారు అతల రోగులను బాగు చేసినవారు.

బాల్యపు చిన్నతనములో చెడువలనవల్లనైన మరియు పెద్దవయస్సులో బలహీనతవల్లనైన మరియు ఏ విధమువల్లనైన బలహీనము తగ్గినయెడల మీరు భయపడకూడదు. డాక్టరువద్దకు వచ్చి మీ జీవితము ఎప్పటికీ సుఖముగా సుఖంగోగలరు.

ముఖ్యవివరము:- ప్రతిఒక్క బలహీనత. జ్ఞాపకశక్తి లేదా మీరు తిన్న అన్నము శరీరానికి పట్టక బలహీనత ఉన్న యెడల మూత్రము యొక్క పరోగమైన, పైత్రి, దమ్ము, వివిధమైన మీకు సంతోషము లేకుండ బాగుగా చేయబడును. వరదుల బలహీనత బిజిలిమివవలలో చేయబడును. ఒకేరోజు బాగుగా చేయబడును సంప్రదించిన విషయము:-

ఉ॥ గం. 9-00 నుండి 1-00 వరకు మ॥ 4-00 గం. నుండి 7-00 వరకు

మేనేజర్ : కుల్దీప్ మెడికల్ హాల్ (1947 స్థాపితము)

మొఘలజాహిరోడ్, మోజంజాహిమార్కెట్ వద్ద. హైదరాబాద్ (ఏ.పి.)

(BAP)

చంద్రిక
ఆయుర్వేదిక్ టాయిలెట్ సోప్

శరీరానికి వింతసోయగాన్నిచ్చి, చర్మాన్ని ఆరోగ్యముగా నుంచడానికి చంద్రిక ఆయుర్వేద టాయిలెట్ సబ్బునే ఎల్లప్పుడు వాడండి.

తయారు చేయువారు:
S.V. PRODUCTS
SRINGALAKUDA (Kerala)
Branch: 5-8-186, Nampally Road
HYDERABAD-1
(phone - 32810.)

రమేశ్ తల్లి తన పెళ్లి నాటి కొచ్చేస్తామనే ఉత్సాహంతో.

* * *

యమున జీవితంలో కొత్తరుచులు కొత్త అనుభూతులు కొత్త అనురాగాలూ ఆరంభమయి ఆమెలో నవనవోత్సాహాన్ని నింపాయి తల్లిపోయినా తండ్రి తల్లిలా పెంచాడ ఆ తండ్రి పోయాక శివరామయ్యగారు గుండెల్లో పెట్టుక పెంచారు. సుమతమ్మ గారి మమతా స్రవంతిలో. అన్నయ్యల అనురాగంలో ఏలోటూ లేకుండా కొలనిలో తెల్ల కలువలా చల్లగా పెరిగిన యమున కా క్రొత్త జీవితం మరో రకపు మాధుర్యాలను అందిచింది ఆమెకన అదృష్టానికి ఉప్పి తబ్బిబ్బయి పోయింది తన చేతోరు ధ్యంగా పెంట చేసి పెడుతుంది భర్తకి తల్లిమమత నెరగని రఘుపతి యమున మమతానురాగాల్లో జీవితపు మాధుర్యాలను తన్మయుడై గ్రోలుతున్నాడు. మమతాస్వాదంలేని హోటలు తిండికి జనగణమన పాడ్డంతో సవత్తల్లి చేతి తిండిలాటి ఆ హోటల్ తిండికి బదులు కన్నతల్లి హృదయంలోని కరుణవంటి యమున చేతి వంటతో అతని ఆరోగ్యం అంచాలను దిద్దుకుంటోంది. మనసులో తియని భావ స్రవంతి నిరవధికంగా పరవళ్లుతొక్కుతూ దినమొకొత్తగా గడచిపోతోంది రఘుపతికి.

ఆఫీసుకెళ్ళడం, అక్కడ పని చేసికోడం, ఆఫీసు వదలగానే అనవసరపరుగ రకరాల స్నేహితులతో ఆ మలేని చెత్త చెత్త కబుర్లతో, అతి విలువైన సమయాన్ని వృధా పాడు చేసికొనే దుస్థితి తొలిగిపోయింది. ఆఫీసు వదలగానే తిన్నగా ఇంటికి బయలు దేరుతాడు. తోవలో పూల అచ్చిదగ్గర చమేలీలుతీసికొని తనకొరకు ఆసంతానురాగ వేత్రాలతో ఎదురుచూచే యమునను వెదక్కుంటూ వచ్చేస్తాడు. ఇదీ రఘుపతి జీవితంలో వచ్చినమార్పు.

* * *

రఘుపతి జ్వరంతో వారం దివాల నుండి లేవడంలేదు. టైఫాయిడ్‌లోకి దిగుచుతుందనే అనుమానం తొలగిపోయినా జ్వర తీవ్రత మాత్రం తగ్గడం లేదు. యమున కంటికి రెప్పలా చూచుకుంటోంది. ఇరవై రోజులు గడచలా అతని మంచాన్ని వదలడంలేదు. సమయానికి మందులిస్తూ, అవసరమయినప్పుడు విసరుతూ, పాదాలు రాస్తూ, ఫాన్ని నియురుతు సేవచేస్తోంది. ఆమె సేవలో అంతటి జ్వర తీవ్రతనూ భరించేస్తూ తన కొరకు యమున అంతగా కష్టపడిపోతుందనే బాధతో,

"యమునా, నీవు తిండి మానేసి నాకు సేవ చేస్తున్నావు ఎంత నీరసించిపోయావో చూశావా?" అంటాడు.

"అబ్బే, నాకేం? నేను బాగా నే ఉన్నాను మీకు జ్వరం తగ్గిపోతే అదే చాలు!" అంటుంది యమున అమాయికంగా. రఘుపతి ఆమె ఆదరణముందు పసివాడయిపోయి మరి నోరెత్తలేదు.

"యమునా! ఇంత నిస్వార్థంగా సేవచేయడం ఎలా అలవరచుకున్నావు?" జ్వరం తగ్గముఖంపట్టడంతో మాటాడాలనే ఉత్సాహంతో అడిగాడు.

"నేను నిస్వార్థినికాలేను. నేను పరమ స్వార్థిని!" అంది గంభీరంగా.

"ఏమిటి నీ స్వార్థం యమునా!" అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా రఘుపతి.

"మీరే!" అంది అతని కళ్ళల్లోకి ప్రశాంతంగా చూస్తూ. రఘుపతి వళ్లు జలదరించింది. మనసు పులకరించింది. హృదయం పొంగింది. చివరికి కన్నులు నిండాయి. తన అదృష్టమే యమున రూపంలో అవతరించిందనుకున్నాడు. విద్యుత్‌లాటి శక్తి అతని శరీరంలో ప్రవహించింది. ఏ జబ్బూలేని ఆరోగ్యవంతుడిలా లేచి కూచొని యమున తలను తన రెండు చేతుల్లోకి తీసికున్నాడు ఆమె ఫాలాన్ని చుంబించాడు. యమున చేయూతనిచ్చి పడుకోబెట్టింది అతను కళ్లుమూసుకున్నాడు ఆనందపారవశ్యంతో.

"యమునా?" పిలిచాడు భగవంతుని ముందు భక్తుడిలా ఆర్ద్రతతో.

"ఊఁ!" శాంతంగా పలికింది యమున.

"నన్నెప్పుడూ ఇలాగే చూస్తావా?" అన్నాడు అపయత్నంగా; యమున తృళ్ళిపడింది అలాటి ప్రశ్న వస్తుందనుకోలేదామె అయినా తమాయించుకుంది.

"నే నెప్పుడూ మీ పాదదాసిని!" అంది ఓదార్పుగా, అభయంగా. రఘుపతి తృప్తిగా కళ్లుతెరిచి యమున ముఖంలోకి చూచాడు. యమున మందహాసం చల్లగా చంద్రకిరణాల్లా తాకి రఘుపతి హృదయాన్ని అడిపిని నిమిరింది.

ఆనందం అధికమయినప్పుడు, అదరణ హద్దులు మీరినప్పుడు, అనురాగం అవధులు దాటినప్పుడు మానవ హృదయం ఏదో అవ్యక్తమైన శంకతో కంపిస్తుంది. భయపడుతుంటా సుఖం శాశ్వతంగా ఉంటుందా! అని.

"నే నదృష్టవంతుడ్ని!" అని కళ్లు మూసుకున్నాడు రఘుపతి. నీరసించిన శరీరం నిద్రపోయింది యమున కూడా అక్కడే అలాగే భర్త మంచం వట్టి మీద తల పెట్టుకొని కళ్లు మూసుకుంది. అలాగే నిద్ర పట్టిపోయింది విశ్రాంతి లేని శరీరానికి.

* * * *

చమేలీలు యమున చేతిలో పూస్తూ వస్తున్న ఆమె కళని చూచి

"ఏమిటో విశేషం దేవిగారెందుకో ఇవాళ చాలా ఆనందంగా కనబడుతున్నారు!" అన్నాడు రఘుపతి తమాషాగా ఆమెను చూస్తూ.

"రోజూ కనేవా?", అంది ముసిముసిగా నవ్వుతూ

"రోజూ సంతోషం మా మూలు చెన్నెలయితే ఈ రోజుది పౌర్ణమి చెన్నెల!" అన్నాడు. ఆతల్లో అతని దృష్టి టేబిల్ మీద చిందిపడిన కవరు ప్రక్కన చేరెరెప కొట్టుకుంటున్న ఉత్తరం మీద పడ్డది

"ఎక్కడ నుండో ఉత్తరం వచ్చినట్టుంది!" అన్నాడు దాన్ని తీస్తూ.

"చదవండి మీకేతెలుస్తుంది ఇంతలో నేను కాఫీ చేసుకొస్తా!" అంటూ లోపలి కెళ్ళిపోయింది యమున రఘుపతి కుర్చీలో కూచూని ఉత్తరంచదవడం మొదలు పెట్టాడు ఆ ఉత్తరం చదవడంతోపాటు అతని ముఖంలో ఏవేవో మార్పులొస్తున్నాయి. బొమలు ముడిపడుతున్నాయి. ఫాలం ముడతలు పడుతోంది. శ్వాసనిశ్వాసలు వేగాన్నందుకుంటున్నాయి. నిట్టూర్పులు ప్రారంభించాయి. మొఖానికి ముఖమీద కళ మలినమయి పోయింది. ఉత్సాహం అడుగంటి నట్టయింది అయినా అడుగంటిన ఉత్సాహాన్ని పెకలించడానికి ప్రయత్నిస్తున్న ముఖం పేల పేల బోతూ చూచే వాళ్ళకి పట్టుబడిపోతోందాఅన కోడానికి ప్రయత్నిస్తున్న దొంగలా యమున కాఫీ కప్పు అంది చింది. వంచిన ముఖం ఎత్తకుండానే అందుకున్నాడు

"చదివారా?" అంది సంతోషంగా.

"ఎవరి అన్నయ్య?" అన్నాడు లయ తప్పిన పాటలా ఉందతని ప్రశ్న. కంఠంలోని ధ్వని. అదేదీ గమనించని యమున పహజ ఉత్సాహంతో.

"మా కేదార్ అన్నయ్య!" అంది గర్వంగా.

"శివరామయ్యగారి పెద్దబ్బాయి కదూ?"

"అలా అడుగుతారేమిటి? మీరు పెళ్ళి చూపుల కొచ్చినప్పుడు చూడాలుగా?" అంది నవ్వుతూ ధర్మ మతిమరుపు తనానికి.

"చూచుటాను కాని అట్టే పరిచయం లేకపోడంతో గుర్తులేదు!" అన్నాడు బట్టలు మార్చుకుంటూ యమున మీరిన వంట పూర్తి చేసికొని భర్తతో కబుర్లాడుకోవచ్చుకదా అని లోపలి కెళ్ళిపోయింది కాని రఘుపతి అంతరాంతరాల్లో హృదయ తంతువు తెగి కృతి తప్పి నట్టయింది. అతకకుముందు యమున ఏ పని చేసి కుంటున్నా వెనకే వెనకేతిరుగుతూ తాను చూచిన, చేసిన విశేషాలు డైరీలా చెప్పుకు పోయేవాడు. కాని అప్పుడు మాత్రం అతని గొంతు పలకడం మానేసింది. నాలుక కదలడం మానేసింది. పెదవులు శిలా ప్రతిమల్లా మొదలడం మానేశాయి. అతని బుర్రలో నిప్పులు రెచుగుతున్నాయి ఆలోచనాపరంపరలు.

పసితనం. మాతృవియోగం, సవత్తల్లి నిర్దాక్షిణ్యమైన పెంపకం తండ్రి అనాదరణ. సవతి చెల్లెళ్ళ పోళనలో మోటుగా, కటువుగా దొంగగా. పెళితిగా పెరిగి, జీవితం, దయా దాక్షిణ్యాలు తెలియకుండా పెరిగిన ఫలితంగా ఎదటి వారిని ద్వేషించడం, తన కంటే మంచి వాళ్ళ మీద ఈర్ష్య పడ్డం. తనకంటే బలహీనులను హింసించడం, తల్లి విడ్డలనిబంధం. సోదరీ సోదరుల బాంధవ్యం. బందు మిత్రుల అంతస్తులు. అసలు అడమగ విలువలు తెలిసికోలేక పోయిన బాల్య జీవితపు బండతనం యౌవనంలో కాడు తెంచేసుకున్న గొడ్డు లాటి జీవితానికి పునాది వ్రేయడం జరిగిది.

గుండెల్లోకి తీసికొని మమతతో మంచిని బోధించే మాతృమూర్తి లేకపోవడంతో అవ్రోసిన ఆ బీజం యిపోయింది జీవితం ఎదోసమాజం కొరకు చదువుల్లో పెసనా వచ్చిన చదువు మాత్రం అవివేకమే సుగంధం లేని ఆడిని మలె లాటి సంస్కార రహితమైన చదువులు దుర్చరిత్రకి పునాది లేశాయి. ఎటుపోతే మనకేం? ఏమయితే మనకేం?" అనే పెంపకంలో రౌతులేని గుర్రమయి పోయింది రఘుపతి జీవితం. అయినా జీవితపు చేదు అనుభవాలు ప్రపంచంలో మంచికోసం గాలించడం మొదలు పెట్టాయి. కాని పచ్చ కామెర్ల రోగిలా లోకమంతా పచ్చగానే కనిపించేది రఘుపతికి.

* * *

నిమలతో కలిగిన మోహ బంధాన్ని పవిత్ర ప్రేమ బంధంగా భ్రమించి కొద్ది నెలలకే దయానందుడితో ఆమె కేదో నేను సంబంధం ఉందని తోటి మిత్రుడు చెప్పడంతో, అవునా కాదా అనే ఆలోచన లేకుండా క్రూరంగా ఆమెకిచ్చిన మాటను మర్చిపోయి తన ప్రమాణాలకి తిలోదకాలిచ్చి ఓ అరు మా సాలపాటు మానసిక వ్యధతో బాధ పడిన రోజులు .....

ఆమె ఓ ఆఫీసులో క్లర్కు. ముసలి తలిదండ్రులను పోషించుకుంటూ, సమాజంలో నీచదృష్టుల నుండి తనను తాను రక్షించుకుంటూ జాగ్రత్తపడి చేస్తోంది. సోదరకమే ఆమె వివాహానికి అడ్డు తగిలింది. అతనగాని అందచందాలకు లోటయిగాని, గుణగణాలు లేకపోయిగాని కాదు. ఎన్నోరోజులు దయానందుడు ఆమెను పెళ్లాడి ఆమె తిరస్కారానికి గురయి చివరికి చేసిదిలేశ ఆమె మీద సంమానికింత శంక కలిగించి ఏ యోగ్యత లేకపోయినా. మగవాడనే యోగ్యతతో ఓ ధనవంతుల పిల్లని పెళ్లాడి సుఖంగా జీవితం గడుపుతున్నాడు. లోకంచూచిందల్లా ఆమెపైనుక దయానందుడు నవ్వడం ఆమెని పలకరించడం. ఆమె చేతికి కాగితపు ముడతలు అందించడం, కాలు లోకానికామా తెంఆధారాలు. అల్లుకుంటికి పెద్ద పొదను.

ఆమెతో పరిచయం చేసికోవాలని తహతహలాడాడు రఘుపతి అందుకు కారణం కొద్దిరోజులం విడువకుండ ప్రతిరోజూ ఆఫీసుకు వెళుతూ వస్తూ చూడ్డం చూపులకామె నచ్చడం అంతే. ఓనాడు తన స్కీమును తెల్లకాగితంమీద పొందుపరచి అందించాడు. జవాబు రాలేదు. మళ్లీ అందించాడు జవాబు రాలేదు. అలా ఎన్నోసార్లు జరిగింది. చివరికి కన్నీటితో ఆమెను బతిమాలుకోగలిగాడు అంతే. ఇంక స్త్రీ తన సర్వస్వం అర్పించడం పురుషుడు హక్కుగానూ. అధికారంగానూ దోచుకోడం తరవాత విశ్వాసమాతకత చూపి, తనను తాను మర్చిపోయి తాను వ్యాయాధికారిలా స్త్రీ తప్పును నిర్ణయించడం. అదీ పరిపాటి. అంతే జరిగింది రఘుపతి విమల విషయంలో. విమల మోసపోయి విహాహంమీద రోత కలిగి అలా యంత్రంలా జీవితాన్ని గడుపుతోంది విధిలేక. కాని లోకం వూరుకోలేదు. అంటుంది

"విమలది మంచి చరిత్రకాదు!" అని అందుకే మేమో "లోకంగుడ్డి" దంటారు.

లక్ష్మికి పద్దెనిమిదేళ్లు టాయి అనాథారి కాదు. తండ్రిదుడు. తల్లి. ఇద్దరు తమ్ముళ్లు ఇద్దరు చెల్లెళ్లు ఆస్తి లేదు. పోషించే మగ దక్షత లేకపోవడంతో బ్రైనింగ్ అవకాశ తప్పలేదు. పనులమ్మ పని చేయకా తప్పలేదు. తమ్ముళ్లను గొప్పవాళ్ళని చేయాలని. చెల్లెళ్ళను యోగ్యురాళ్ళను చేయాలనీ లక్ష్మి కోరిక, అదే తనలక్ష్యం, ధర్మంగా పెట్టుకుంది లక్ష్మి అయినా.....

చాలమంది యువకులు ఆమె వెంట పడ్డారు. ప్రేమలేఖలు వ్రాశారు. ఎంతయినా ఆమె సమాధానం త్రోసిపోయే టప్పటికి వాళ్ళల్లో పగ పడగెత్తింది. అయినా ఏమి చేయలేకపోయారు. ఆఖరు కోపని మాత్రం చేయగలిగారు వాళ్లు ఆమె పేరును గోడలమీది కెక్కించారు గోపి పేరుకు పక్కనే

గోపి లక్ష్మిని 'అక్కా' అంటాడు అతనికామెయందుభక్తి గౌరవం, ఆమె కష్ట మఖాల కాదుకుంటాడు. కష్టాల పుట్టయిన ఆమె జీవితానికి గోపి సోదర వాత్సల్యం, సానుభూతి. ఆప్యాయం ఎంతో శాంతినిస్తాయి. గోపికి టైఫాయిడ్ వచ్చినప్పుడు లక్ష్మి సెలవుపెట్టి సర్వసేవలూ చేసింది. ఆడపిల్లలు లేని గోపి తల్లిదండ్రులు లక్ష్మి సహాయానికెంతో కృతజ్ఞత చూపారు. ఆమె యందు హారికపాత్రమైన పుత్రికావాత్సల్యం కలిగింది. గోపికంటెకూడా ప్రియమైన స్థానాన్ని పొందిందా ఇంట్లో లక్ష్మి.

తరవాత గోపి తలిదండ్రులు కలరా గురయినప్పుడు ఎంతో సేవచేసి దిలక్ష్మికి అయినా వాళ్లు బ్రతక లేదు. ఇంక లక్ష్మి గోపికి తలి కూడా అయిపోయింది గోపికి లక్ష్మి దైవ సమానురాలయి పోయింది. ప్రేమ భగవంతుడై తే భగవంతుడా ఇద్దర్ని చూచి హర్షంతో పులకిస్తాడు. జాలిలోకం!...

నిరహద్దు పోరాటం ప్రారంభమైంది దేశంపిలువునిలో గోపి వెళ్ళిపోయాడు. మిలటరీలో చేరి పోయినట్టు అక్కకి ఉత్తరం వ్రాశాడు. లక్ష్మి విచారించే లేదు. తమ్ముని దేశ భక్తికి ఆనందం పరవళులాయింది. నెలనెలా ఆమెకిడబ్బొస్తుంది తమ్ముని దగ్గర నుండి ఇరుగు పొరుగు గుసగుసలకి లక్ష్మి తల్లి దుఃఖిస్తుంది. తన బిడ్డ మంచి చెడ్డలు తెలిసిన తలి. కావడంతో బిడ్డ ఎదుట తన బాధని పడజాలనుకునేది లక్ష్మికి తన పెళ్ళి కంటే సోదరీ సోదరుల అభివృద్ధే ప్రధానం అందుకే ఆమెకి పెళ్ళి ప్రసక్తి లేదు.

మిలటరీజవాన్-పైనాదురాక్రమణ-పాకిస్తాన్ ప్రక్క పాటు - అజ్ఞాత శత్రువుల వాంచి చూపు -ఎప్పుడెలా ఉంటాయో పరిస్థితులు? ఏమవుతాని కాదుణం తన దేశం కోసం బలిపీఠం మీద సిద్ధంగా ఉంటే జవాన్‌కి పెళ్ళి ఓ సమస్య. అతని పెళ్ళి అటు దేశానికి గాని, ఇటు కుటుంబానికి గాని సరైన న్యాయం చేకూర్చలేక పోవచ్చుఅందుకే తను వివాహం చేసికోనంటాడు గోపి.

లక్ష్మి తన ఇంటి పక్కకొచ్చిన రోజు మొదలు ఆమెగురించిన స్టడీయే రమ పనికి స్టడీ నెమ్మదిగా మోహం గా మారి మోహం వ్యామోహమయి ఆమెతో పరిచయానికి ప్రాకులాడింది పరిచయం సాధించాక సినిమాలాహ్వానించాడు. పిక్‌నిక్‌లకి పిల్చాడు. ఆమె హాటన్నిటినీ తోసిపుచ్చింది.

అర్ధరాత్రివేళ అనుకోకుండా చివరి తమ్ముడికి ధనుర్వాతం. డబ్బులేనిదే సేమ తీసుకోనన్నాడు డాక్టర్. మరోదారి లేక రఘుపతి వాకిట్లోకొచ్చింది లక్ష్మి అప్పు కొరకు. అప్పుగా అడిగినా స్నేహపాత్రంతోసంటూ డబ్బిచ్చాడు రఘుపతి అతని మనసుతో ఏమున్నా "ఆమె కనవసరం, అప్పుడు ఆమెకు కావలసిందిడబ్బు తీసుకుంది. బయలుదేరింది. పెద్ద ఉరుము ఝుంఝూ మారుతంలాటి గాలి. మెరుపులు ప్రళయసూచకంగా నలువైపుల చీకటిపూసుకుంది ప్రకృతి. వాన ఉధృతంతగ్గేవరకు లక్ష్మికి అక్కడ తలదాచుకోకతప్పలేదు. ఆమె ఆనదిలో ఓమూల నిలబడ్డది. ఎలక్ట్రిక్ లైట్లు ఆరిపోయాయి. మేఘం గర్జించింది. ఓ పెద్ద మెరుపులో కంటిచూపు పూర్తిగాపోయినట్టయింది లక్ష్మిని చికిటి చుట్టేశింది పెనగులాడి పి దాదాపు నిండుచూలాలు గోపి కూలిపోయింది కుప్పలా లక్ష్మి.

ఒకాడు గోపివచ్చాడు లక్ష్మిగోసిల అనుభవాన్ని రఘుపతి కళ్లు తమ దృష్టితోచూచాయి. అంతే ఆమె అతని దృష్టినుండి దిగజారిపోయింది. స్త్రీఅంటే ఓ గడ్డివరక రఘుపతి దృష్టిలో. లక్ష్మి ఓవాడు కనబడలేదు గోపి వెదికి వెదికి కళ్ళల్లో కన్నీరు మిగుల్చుకొని వెళ్ళిపోయాడు. తెలియని ఆవేదనతో నిండిన గుండెతో కనిపించని ఆమెకి ప్రణామాలుచేశాడు. అలావెళ్ళిపోయినవాడు మళ్ళీ ఈ నాటికికాలేదు గోపి.

ఆ రెండోరోజు జనరల్ హాస్పటల్ కి చేర్చబడింది హుస్సేన్‌సాగర్ లో దొరికిన స్త్రీ శవం. అందరూ వెళ్ళి చూచారు రఘుపతికూడా చేరాడక్కడికి. అప్పుడే అతని చెవుల్లో పడ్డయి.

"పాపం ఐదవమాసం!" అన్న స్టాఫ్ మాటలు

"ఎవడో మోసంచేశాడు!" అన్నాడు పోలీస్ అధికారి అతిసహజ గా రఘుపతి గబగబ ఆశవం దగ్గర కెళ్ళి చూచి నిలువునా కంపించిపోయాడు. తలవంచుకొని చరచర వెళ్లిపోఖూడక్కడినుండి.

పైపంఘటనలు ఒక్కొక్కటి సజీవంగా కదిలేచిత్రంలా కళ్లెదుట నిలచాయి. అలా అస్మృతి చక్రంలో తిరుగుతోందిబుర్ర. డాబాపిట్ట గోడకానుకొని ఆకాశంలో చంద్రుణ్ణి మిగబోతున్న మబ్బు ముక్కల్నితదేకంగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు. యమున పైకిరావడం, తనకొరకు ఎదురుచూస్తూ డాబామీద తనకిరువైపులాంనే కూరోడం, చివరికి అక్కడేపడుకొని నిద్రపోవడం ఏదీకాలెయలేదు రఘుపతికి. తిరువు అరుస్తూ తనచెత్తి మీదిగా పోడంతో రఘుపతి ఉలోకంతో పడ్డాడు క్రిందికి దిగిపోడానికుంటే డాబామీద యమున కనిపించింది. ఆమెను లేపాడు ఇద్దరూ క్రిందికెళ్ళారు. యమున భోజనానికి పిలిచింది. రఘుపతి ఆకలిలేదని అలాగేపడుకుండి పోయాడు. యమున ఎంత ప్రయత్నించినా కారణం తెలియలేదు. కాని భర్తమనసు చికాకుగా ఉందనిమాత్రం గ్రహించింది. అదుకు కారణం ఆమెకి అర్థం కాలేదు. మనసు కావులేక ఆమెకూడా అలాగే నిద్రపోయింది భోంచేయకుండా.

(ముగింపు వచ్చేసంచికలో)

ఆదర్శ జీవితం

(శివ పేజీ తరువాయి)

ప్రశాంతంగా, నిదానంగా పనిచేసికుంటాడు."

"నేను అతనితో మాట్లాడవచ్చునా? అతని జీవిత వివరాలను గురించి తెలుసుకుంటాను."

"అట్లా గే" నంటూ పాఒక కేక వేశాడు.

"కాకా యిక్కడకు రా. మాతో బాటు పానీయం త్రాగు. నీ భార్యను కూడా తీసికొని రా." అంటూ పాచెప్పాడు.

ఎలియస్ భార్యాసమేతంగా వచ్చాడు. యజమానికి అతిథులకు నమస్కరించాడు. ప్రార్థనచేసికొన్నాడు తలుపు దగ్గరగా కూర్చున్నాడు భార్య కన్నీ వెనుకల యజమాని భార్య వద్ద కూర్చున్నది ఎలియస్‌కు ఒకప్పుడు గుర్తుపుపాలతో చేసిన డ్రింకుయిచ్చారు, ఎలియస్ కృతజ్ఞతతెల్పి త్రాగాడు.

"కాకా. మిమ్ములను చూస్తే నీకు విచారంగా పుట్టుదనుకుంటాను. నీ పూర్వపు ఔన్నత్యం గుర్తుకువచ్చి బాధపడజాపనుకుంటాను". అన్నాడు అతిథి.

"సుఖ దుఃఖాలను గురించి నేను చెబితే మీరు నమ్మరు, నా భార్యను అడగండి చెబుతుంది. ఆమె హృదయంలో ఉన్న సంగతులు చక్కగా తెలుతుంది. యదార్థాన్ని మరుగుబర్చకుండా అంతా నిజమాట్లాడుతుంది". నవ్వుతూ అన్నాడు ఎలియస్.

"అవ్వా గతంలోని మీ సౌభాగ్యాలు, యిప్పుడు మీ దీనపరిస్థితి పోల్చిచెప్పండి" అన్నాడు అతిథి కర్చీఫ్ వైపు చూస్తూ.

"నా మనిలాగు నేను గత యాబదివత్సరాల నుంచి ఆ సంతోషం కోసం వెదుకుతున్నాం. కాని దాని సంగతి తెలుసుకొనలేకపోయినాం. మా ఆస్తీ పాస్తులన్నీ పోయినాయి. రెండు సంవత్సరాలముందే కూలీలుగా పనిచేస్తున్నాం యిప్పుడే మేము హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాం, ఈ ఆనందం. ఈ సంతోషం గతంలో మాకు లేదు. యిప్పటి మాదిరిగా పుణ్యాలనే మాకాంక్ష" అన్నది.

అతిథులంతా ఆశ్చర్యపోయినారు యజమాని కూడా విస్మయపోయినాడు. అతడులేచి కర్టిన్ తొలగించి అప్పుముఖంపైపు చూచాడు. ఆమె రెండు చేతులతో దండం పెడుతూ భర్త వైపు చూస్తూ నిలబడ్డది భార్యాభర్తలిద్దరూ ఒకర్ని చూచి ఒకరు నవ్వుకున్నారు.

"నేను నిజం చెబుతున్నాను. అస్థిశతాబ్దం సుఖం కోసం ప్రాకులాడాం మాకు భాగ్యం వున్నంత సేపు దాన్ని తెలుసుకొనలేక పోయినాం. యిప్పుడు మాకేమీ లేదు. హాయిగా వున్నాం. యిది తమా షాగా చెప్పటంలేదు". అన్నది అవ్వ.

"మీ సుఖం ఎందులో ఉన్నది?"

"యిప్పుడు ఉన్న స్థితిలోనే మాకు సంపద వున్నప్పుడు మాకు ఒక క్షణం కూడా తీరక వుండేది కాదు ఉఖ్ఖటి మాట్లాడుకొనటకు కూడా వీలుండేదికాదు. దైవాన్ని గురించిగాని ఆత్మలను గురించి గాని ఆలోచించుటకు అవకాశ ముండేదేకాదు. యిప్పుడు అసెక్షణం అతిథులు వస్తున్నారు. వాళ్లకు మర్యాదచేసి గౌరవించటం వల్ల యిగా వున్నది. పనిచేసేవాళ్ళంతా సక్రమంగా పనిచేస్తున్నారో లేదో చూచుటకు యిప్పుడు విలున్నది అప్పుడు మేము పాపం చేశాం. అంతా భయంగా వుండేది తోడేలు మేకను ఎత్తుకుపోతుందని, దొంగలు సంపదను దోచుకుంటారని, నిద్రలేకుండా కాపలా కాచే వాళ్ళం ఎప్పుడూ ఆందోళన తగాటు పడేవాళ్ళం. క్షణంఒకయుగంగావుండేది అన్ని సమస్యలుగానే వుండేవి మనకాంతులు కోల్పోయినాం. ఒకదానివెంట ఒకటి రకరకాలైన సమస్యలు వేధిస్తూ వుండేవి. నా భర్త నేను కలహించుకుండేవాళ్ళం. ఒకరిమాట ఒకరికి కలిసేదికాదు. వారొకటి చెబితే నేనొకటి చెప్పేదాన్ని అగీకారము టూ వుండేది కాదు. తత్ఫలితంగా అనేక యిబ్బందులు వచ్చేవి. తరిమి తరిమి వెంటపడేవి పాపాలు చేసేవాళ్ళ. స్థిమితంలేక మనశ్శాంతిని కోల్పోయి నానా అగచాటు పడేవాళ్ళం. యిప్పుడున్నాంతా యిప్పుడున్నాయి యిప్పుడున్న ఆనందం. సంతోషం గతంలో లేదు"అన్నది

"అసలు జీవితమ్యం ఏమిటి? ప్రశ్నించాడు అతిథి.

"ఇప్పుడు మేమిద్దరం ఉదయమే లేస్తాం" సంతోషంగామాట్లాడుకుంటాం ప్రశాంతంగా కాలం గడుపుతున్నాక. మా యజమానికి ఏ మాత్రం నష్టం రాకుండా. సంతోషపడేటట్టుగా పని చేస్తాం. మాకు కడుపునిండా తిండి వంటినిండా బట్టా యిస్తున్నారు శీతకాలంలో చలిమంటకు తన్నీరుకొస్తున్నారు దైవప్రార్థన చేసికోటానికి ఆత్మలను గురించి విచారణచేసికొనుటకు విశ్రాంతిగా మాటాడుకొనుటకు యిప్పుడు మాకంతో అవకాశమున్నది గత యేడాది సంపత్సరాలనుంచీలేని ఆనందం యిప్పుడు మాకు లభించింది ' అని చెప్పింది అవ్వ ఆమెమాటలకు అతిథుల కాశ్చర్యపోయారు

"నేనొక హితులారా నన్నడిగితే యిది తమాషాగాకాదు పోస్టం అంతకన్నా కాదు. యిది జీవిత పరమార్థం యిది జీవిత సత్యసత్యం ప్రారంభంలో మా సంసారంతా పోయినందుకు మేమెంతగానో విచారపడ్డాం కాని యిప్పుడు ఆ భగవంతుడు మాకు సత్యమార్గాన్ని చెబుగుబాటను చూపాడు. యిదంతా చెప్పిది మమ్ములను ఓదార్చుటకుకాదు. అందరికోసం. శాస్త్రాన్ని ఎరాన్నిసమసించి జీవితాన్ని ఆనందం కిసుకోమని పాపము కలంగుంచి బయట నడమని పెతలు పొతలు కడుడా పోయినా కాలంగడవమని" అంటూ ఎలియస్ చెప్పాడు.

"ఎలియస్ యదార్థాన్ని చెప్పాడు, సత్యస్వరూపాన్ని గురించి జీవిత ధ్యేయాన్ని గ

ఆంధ్రభూమి వివిధ వాఙ్మయ సంచిక

20-3-1966 ఆదివారం

నరసింహ శతకకర్త శేషప్ప

"భూషణ విశాస శ్రీధర్మ పురవి వాస దిష్టదాన నరసి హా దురితదూరా" యను మకుటముగల నరసింహ శతకము నందలి రెండు పద్యములు అంతస్థములు' యాంధ్రుడుండ దనినచో నతిశయోక్తి కాదేదు నీధి జనులలో 'పెద్ద పద్యము' పేర నరసింహశతకమునందలి పద్యములు లోపించబడుచుండెడివి కనుక నే ఉ శతక పద్యములు యానాదాంధ్ర ప్రజా నీకమునందు బహుళ ప్రచారములో నున్నవి నీతచ్ఛశక కర్త అతని దేశ కాలములు మరియు రచనావైశిష్ట్యము యొక్క దిఙ్మాత్ర ప్రదర్శనమే మీ వ్యాసోద్దేశ్యము

కవి:- నరసింహ శతక కర్త శేషప్ప యను కవి వరుండు ఈ యంశము నాకాడే నరసి హ శతకము నందు "శేషప్పయను కవి చెప్పిన పద్యములో" అని చెప్పి కొనియున్నాడు శేషప్పయే 'నృకేశరి శతక' కర్తయగు శేషాచల దాసు. ఈ విషయమును శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు "నృకేసరి శతక (పిఠికాపాఠాళ్ళవారి ప్రచురణ)లో తెలిపియున్నారు

ఇటీవల నరహరి శతకమును పరిశీలించు తఱి ప్రాంత ప్రచుతలేమైనా దొరకు నేమోయని అన్వేషణ గావించగా దర్శపురి జా స్వరులు శాస్త్రాద వైష్ణవులు జా నపోధ్యాయియగు శ్రీ శాకుస్థం జారాయణగారు తమ వద్ద ఒక ప్రాంత ప్రతి కలదని జాబో తెప్పించి పెంటనే నేనా ప్రాంత ప్రతిని ఎరువుతెచ్చుకొంటిని అందు నరహరి శతక పద్యములతోపాటు నరసింహ శతక పద్యములును గలవు అని మందమైన జాగితములపై ప్రాయబడియున్నవి వాటిని వారి పూర్వీకులెవరో ప్రాసి పెట్టుకొనియుండు దరియు ప్రామాణిక జాధారములులేవు గాని శేషప్పపై పూజింపబడిన వనుకొనుచున్న నీశారాముల విగ్రహము లివ్వటి కను వారికతకు నేనియు శ్రీ జాలా యణగారును వారి తండ్రిగారును జాతో తెప్పించి అంతకన్న శేషప్పను గూర్చిన వేషములు తమకు తెలియవని వారిద్దఱును తెప్పించి ఆ ప్రాంత ప్రతి యందలి నరసింహ శతక పద్యములను పరిశీలించగా చివరి పద్యమీ క్రింది విధముగా నున్నది

నీ శ్రీనృకేసరి దేవ . శేషాచల మందెడి
డామండర్వించు పద్యములు నీకు
పరిపోని వళ్లు ప్రాంతలు వ్యంగ్య నాళ్ళాల
శేవాడు తప్పుల . కెంచలోక
క్షమియించి దయతేని . కలుప
ముల్ దొలగించి
నీ కటాక్ష ముంచి నిర్వహించు
ప్రీతి ప్రాపిన ఇది . నిన క్షతో
విన్న
జారి శాచంప్రార్థ్య . వంశ
వృద్ధి
నీ అయుశారోగ్య సర్వ సౌఖ్యంబు
లొసగి
పావనులం జేసి రక్షించు . పరమ
పురుష' (భూషణవికాసం)

ఇది అచ్చ ప్రతుల యందలి చివరి పద్యమునకు భిన్నముగానున్నది. దీనిని బట్టి శేషప్ప శేషాచల దాసుడు వారి లొక్కరేయని విశ్వసనీయముగ తెలియ వచ్చుచున్నది

నృకేసరి శతకము నుద్ధరించి వ్యాప్తిలోనికి దెచ్చుటకును, ఏ తత్కర్త యాతని దేశకాలముల నిర్ణయమునకును నానేక వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి జాని పరిశోధకులకు మార్గము చూపిన శ్రీ శేషాద్రి రమణ కవులు మన కందఱకు ముఖ్యముగా ధర్మపురి జాస్తవ్యులకు మిక్కిలి వందనీయులు

దేశము:- తెలంగాణా ప్రాంతము నందలి కరీంనగరం జిలా జగిత్యాల తాలూకాలో నున్నట్టి పురాతన గ్రామములకు పుట్టినిల్లయి ప్రాచీన సంస్కృతి కాలవాలమై గోదావరి తీరమున దక్షిణ కాశియనదగిన ధర్మపురి యను పవిత్ర ప్రాచీన పుణ్యక్షేత్రములందు ధర్మనిలయమైన యాధర్మపురిని శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహస్వామి స్వయంభూ కొలువుండును అది యాంధ్రదేశమునందలి నవ నారసింహ క్షేత్రములలో నొకటి కలదే శేషప్ప జన్మస్థలము ఈ పవిత్ర పురిలో నవతరించిన నరసింహస్వామి వారిచే శేషప్పనేనించిన్నకార్యుడై వాడు శేషప్ప తెలంగాణా ప్రాంతమువాడని చెప్పుట కాతని యీ క్రింది ప్రయోగములు కొన్ని చాక్షుమిచ్చుచున్నవి

"దండివారు 'సుంకరి' "ముల్ దోయినట్లు" 'చూరంతెక్కి' 'గుంజు కచని', "బుక్కుట" "(నిలువకుండిన) మూకి" "పాడుబొంద" "తొలులు" "వేసటుపుట్టె" "కోనరము" "పెట్టివట్టి" "కొనుకు" 'గుంజు' 'లావుపిప్పి" "అమలా" 'దిక్కి' ఇత్యాది చివరి నాలుగు ప్రయోగములు నృకేసరి శతకమునందలివి తక్కినవి నరసింహ శతకములోనివి ఈ పదములు ధర్మపురిలో నేటికీ విరివిగా వాడబడుచున్నవి.

శేషప్ప తల్లిదండ్రులు ప్రాంతమున నే దలి గోదావరి తీరస్థ ధర్మపురవాసియని బ్రహ్మశ్రీ మానవల్లి రామకృష్ణ శివగారును మరుగంటి నీశారామశాస్త్రి వారును శతకావధానులు శేషాద్రి రమణ కవులును తెప్పించి యున్నారు శతక కవి జీవిత గ్రంథ కర్తలునిట్లే ప్రాసియున్నారు "గౌతమీ స్నానానంతర తీరు దమటున్న మొనసి చన్నీళ్ళలో మునుగగ శౌనమ దానిని గూడ కొనిడు గోదావారి తీరవాసియని స్పష్టమగుచున్నది

కాలము:- తెలుగు కవుల లక్షణ కాలము వలెనే యీతని కాలము సరిగా తెలియరాకున్నది శేషప్ప క్రీ శ 1000 సంవత్సరములకు పూర్వుడని బ్రహ్మశ్రీ మానవల్లి రామకృష్ణ, శివగారనుమానముగా

రచన:-ఇందారపు

నరసింగరావు

తెప్పియన్నట్లు శ్రీ వేదు మారి గంగాధరంగారు తాము పరిష్కరించిన నరసింహ శతకము 1కొండవల్లి వారి ప్రచురణము 1981 సం నందలి "శేషప్ప కవి ప్రశస్తి"లో ప్రాపినారు శేషప్ప యంతట ప్రాచీనుడనుట పొందగదు. శతకమును పరిశీలించి చూచినను నీతడంతటి ప్రాచీనుడు కాడని తోచక పోదు! శేషప్ప యను శేషాచలదాసు రచించిన నృకేసరి శతకమునందలి కొన్ని ప్రయోగములవలన మహమ్మదీయుల యాధిపత్య ముత్పన్నమైన మిమ నరిలుచేయు క్రైస్తవ మత ప్రచారము మాచిత్రమగు చున్నది చూడుడు,

'గోవరదేయు మ్లేచ్ఛులకు గొబ్బున లేచి లాము చేతురున్' (నృ శ 98వ)
"ఏను మ్ల మ్ల ముపదేశము లిత్తురు". (నృ. శ 94వ,మ హ మ్మ దీ యుల బ్రహ్మశ్రీ సైజాం) ప్రభువులయాదిపత్యమును ఉప్పొండియా కంపెని వారి పరిపాలనా కాలములో క్రైస్తవ మిషనరీలు గా విం చిన మత ప్రచారము దృష్టియందుంచి కవి పై ప్రయోగములుచేసియుండవోపును వీనిచే నీకవి క్రీ శ 1000 లకు పూర్వుడు కాజాలడని నిశ్చయమగుచున్నది. నారహరి శతకము వెలువిన పిదప శతక కవులకేకులు దానిని నమనరి చుటకు యత్నించిరి అట్లే నృకేసరి శతకమునందలి కొన్ని పద్యములు నారహరి శతకమునందలి కొన్ని పద్యములం బోలియున్నవి అని యిదే కాక నమున పేలొకచోటఁజూపఁబడినవి వీనిని బట్టి యీతఁడు దాన దానుకంటెఁబూర్వుడు గాడని స్పష్టమగును అదియునుగాక మల్లికార్జున పండితారాధ్యుని 'శివతత్త్వ సారము నకు బూర్వము శతకములు నిశేషమాస్తిత్వంలో లేవేమో!

శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు నృకేసరి శతకమునందలి తమ పీఠికలో 'ధర్మపురి వాస్తవ్యులను విచారింపఁగ కవిదాదాపు నూరు సంవత్సరములకు పూర్వుడు కాడని తెప్పిరనియు ప్రమాణములగు నాధారములు లభించకున్నను నీకాలము నిశ్చయ నీయమే నని యు' ప్రకటించారు శ్రీ శ 1926వ సంవత్సరమున ప్రచురించిది. దీనిని బట్టి శేషప్ప కాలము క్రీ శ. పందొమ్మిదవ శతాబ్ది పూర్వార్థమని దేలుచున్నది

ఆచార్య కుందవల్లి లక్ష్మీ రంజనం గారు తమ 'ఆంధ్ర మహాకావ్య చరిత్ర సంగ్రహము'లో శేషప్ప "పందొమ్మిదవ శతాబ్ది ప్రారంభమున నుండి యుండునని ప్రకటించియున్నారు. వారే యాధారముగు స్వీకరించిరో తెలుప లేదు

శతక పద్యములు నిరంతరముగా ధర్మపురి ప్రజలలో వ్యాప్తిని లొందుచున్న విధి ముఖ్యముగా పరిశీలించి చూచినను ఇచ్చటి గ్రామ వృద్ధుల దృష్టాంతములను పరిగణించి చూచినను నీకవి పేటికి రమారమి 200 సంవత్సరముల పూర్వుడని దెలియవచ్చుచున్నది ఈ కాలము శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు సూచించిన కాలమునకు దాదాపు నీఁబది సంవత్సరములు వెనుకకు జరుగుచు దీని వలన శేషప్ప క్రీ శ పదునెనిమిదవ శతాబ్దియుత్తరార్థమున జనించియుండు నని తేలును. ఈ తని కాలమును నిర్ణయించుటకిం కనూరాణి శాసనములు లభించుట లేదు

కృతులు:- శేషప్ప ధర్మపురీ నరసింహస్వామి వారి కంకితముగ 'నరసింహ శతకము'ను; చక్రధర ధర్మపురి జామ సార్వభౌమ. నరహరి భక్తిజన కల్ప వాగతల్ప యను మకుటముగల 'నరహరి శతకము'ను. 'నృకేసరి శతకము'ను రచించెను మొదటి రెండు శతకములు నీన పద్యములలోను చివరి శతకము తంపలో స్వరములలోను గూర్చబడియున్నవి

నరసిహ శతకమును రచించిన శేషప్ప యను శేషాచలదాసుఁడే యీయాన్ధ్రకేసరి శతకమును రచించెనని శ్రీ శేషాద్రి రమణ కవులు నృకేసరి శతకమునందలి తమ పీఠికలో మళ్లె అంచిరి

"శేషప్ప లేక శేషాచలదాసు అను కవి పుంగవుఁడు ధర్మపురీ నృసింహ దేవుని కంకితముగా 'నృకేసరి శతకము' 'నరసిహ శతకము'ను ప్రవచించెనని ఆచార్య కుందవల్లి లక్ష్మీరంజనగారు తమ 'యాంధ్రమహాకావ్య చరిత్ర సంగ్రహము'లో ప్రకటించారు

నరసింహ నృకేసరి శతకములందలి భావములను పద్యరచనా రీతులను బట్టి చూచినచో నవి యేక కర్తృకములని నిశ్చయమగును మన్యునకు కొన్ని

1. 'గణయతి ప్రాసలక్షణముం
జాడఁగలేదు
పంచకావ్య శ్లోకపఠనలేదు
అమరకాండత్రయం బరసి
చూడఁగలేదు
శాస్త్రీయ గ్రంథముల్
చదువలేదు! (నృ శ 2వ.)

'అమరము పంచకావ్యములపైన పఠింపఁగలేదు శాస్త్రీయ గ్రంథములు చదువలేదు అన్నగా ప్రాసము విరామ విరామ విరామ చేయఁలేదు. .....! (నృ.శ.2వ.)

2. గౌతమి స్నానాచారగాడ తేరు దమటున్న
మొనసి చన్నీళ్ళలో మునుఁగ
లేను
.....
.....
జాన దర్శనముల నద్దతిని తెఁదుడ
మున్న
ఘనముగా నా యొద్ద ధనములేదు
.....
.....
.....నిన్ను
స్మరణజేసెద వాయశా శక్తిలేఁది
(న శ. 9 వ.)

'పశాదశీ వ్రతం బెన్నఁడుండగలేదు
తీర్థయాత్రలకైన దిరుగలేదు!
(న.శ. 48వ.)

.....ద్రవ్యపం
పాదనఁజేసి త్యాగమునఁ గైకొని
దానము లివ్వజాలఁడే
వారకులుండలేమ నడిగంగను
స్నానము చేయలేమ నీ
పాదయుగంబు నమ్మెదను శక్తిని
ధర్మపురీ నృకేసరీ! (నృ శ 80వ.)

గోదావరిని ధర్మపురీ నామలు వేఁటి నని సంగయనియే పిలుచుచుందురు.

3. 'గార్దభంబున కేలకస్తూరి తిల
కంబు' (న శ. 11వ.)
'బురుదను బొర్లుచున్న యెనుబోతు
లకేటికి మంచిగంధములు! (నృ. శ 71 వ.)
'అద్దమేమిటికి జాత్యాంధునకును'
(న. శ 18 వ.)
అందున కద్దమేమిటికి.....
(నృ. శ. 70వ.)
4. 'నీవెంత వేఁడిన నీకేల దయ
రాదు
పలుమాటు విలఁచినఁ బలుక
వేమి' (న శ. 66వ.)
'ఓ నరకేసరీ యనగ నోయని
బల్కవిరేమి.. . .....'
(నృ శ. 41వ.)
5. నీమీఁది కీర్తనల్ నిత్యగానము
దేవ
రమ్ము మొందింప వారదుఁడ
గాను' (న.శ. 28వ.)
'నీ వయమైన కీర్తనలు పేర్పునఁ
జక్కని వీణె నీటుచున్
గానముఁ జాడ వారదుఁడగాను
.....' (నృ. శ. 90వ)
6. లలితమైన రసాల ఫలముఁ
గోరెడి చిల్క
మెనవునే ప్రథమత మమ్మొత్త
కాయ' (న శ 76వ.)
చూత ఫలంబు పోటఁబడి చూడెడి
చిల్కకు వెన్న కాయ
.....
(నృ శ 76వ)
7. ప్రహ్లాదుఁ డేపాటి పైడి కానుక
లిత్తె
మదగజ మెన్నిడె మౌక్తికములు
(న శ 72వ)
8. 'అగజరాజు నీకు మనమెగ మణులో
అమనెగి పంపెవా'
(నృ శ 88వ)
9. అవనిలోఁగల యాత్రలెన్ని
యేయఁగ వచ్చు
ముఖ్యుఁడై నందుల దు
మువుఁగ వచ్చు
(న శ 28 వ)
10. 'వరుసతో వేద శాస్త్రములు వల్లెలు
వేసి సమస్త శాస్త్రములో
దిరుగుచు రాజపూజిత . తిప్పను
కొందఁగనవచ్చు గాని పా
మరములు మాని నీకజన మాత్రము
శేసెడి భక్తి గల్గుటే
నరునకు దుర్లభ బు సుగుణాఢ్యుడి
ధర్మపురీ నృకేసరీ
(నృ శ 106 వ)

నరహరి శతకము నందలి

'గ్రామములో దిరిగి భిక్షవు గింజ
లెత్తైన
పేరుగా ప్రజాలు పెట్టవచ్చు
'నరహరి శ 7వ.)

ఒక పద్యము పైకెండు పద్యములను తోలియున్నది

చివరి పద్యం

జాతు దొరికిన నరసింహ శతక ప్రాంత ప్రతి యందలి చివరి పద్యము నందు 'శేషాచల' మనెడి పేరు గాన వచ్చుటచే శేషప్ప శేషాచలమనుజారొక్కరే యని స్పష్టమగుచున్నట్లు యిది నరహరి పదిని యుంటిని. ఈ ప్రాంత ప్రతియందు అచ్చు ప్రతులలోలేని 16 పద్యములు అదనముగా నున్నవి పద్యముల వరుస సంఖ్యయు మాటియున్నది లేఖక ప్రమాదము అనేకము గలవు. వానిని జాతు చేతనైనంతలో సరిచేయుటకు యత్నించితిని. వరుస సంఖ్యలతో ఈ పద్యముల మొదటి భాగములు దిగువ నిచ్చుచున్నాను

1. గరుఁడ జాహన! దివ్య . కొమ్ము
భాంబరాం.
రవికోటి తేజ! పా . రంగ వరద!'
(6. వ)
2. 'నిర్మలాంబుజ నేత్ర' . నీల నీరజ
గాత్ర!'
.....
(7.వ)
3. 'ధారాధరశ్యామ! తరుణ వంశజ
నేత్ర!
శాంచజాంబర'రత్నకటకహస్త!'
(8 వ.
ఇందిరాధిప'ధారు . కు-దందుత
ముకుంద!. మందహాస! నవార
. విందనయన!' (9 వ.)
.....
నందలి మెఱుపుల . నమము
జూచి' (20 వ.)
'ఎన్ని జన్మములుసే . వితి
యుంటివో ముమ్ము;
నర శరీరము నాక . దొరకె
తుదకు' (30.వ)
'మరిలు దానవులు పా . గరము
మర్గింపగ
మొనగి నీవున కొండ . మోని
జూవు' (64 వ
అబ్బలోదన! నీ మ . హాకార
మును కండ:
జూప వెందుకు నాకు . కుల
కరముగ' (64. వ.)
పాప నరహర! నీ స్వ . రూపమే
కిరుదో.
శంఖచక్రము శాంత . చక్రని
నిహో' (65. వ)
మనమైన వరుస నే . దిని పోకి
నరతలో.
హావుముర బంగార . మైన రీతి'
(78 వ)
11. 'కొండంత దూదిలో . గురిజ
గింజంతగన్న,
పాలువైచిన మ డి . భస్మమౌను'
(77 వ)
12. గార్దభ శ్వాస మా . కర
సింహ భల్లూక;
గజ తురంగ. మృగాది . ఘట
ములందు' (88. వ.,
13. 'అంబుజాసన శంక . రాది
దేవతలైన;
నీ ప్రభావం బెన్న . నేర రయ్య
97. వ)
14. 'భగవంత! శేషాశ . పరమ
జారుండ నయ్య,
పంచభాణునిపేశ . యించలేను'
(103 వ)
15. 'అవనిందరశాత! నీ . పరమ
భక్తుఁడు నీకు;
సకల దేవ్టలఁబొందు . దువు
చ్చుండు' (104. వ)
16. 'దండి పెద్దలమంచు . తమరు
జా లొగడుచు,
మదిలోన సంతన . మందుజాఁడు
(105. వ.)

వ్రాతప్రతిలో మొత్తము 109 పద్యములవరుస సంఖ్య వేయఁబడినది కాని యావరుసలో 21,22వరుస సంఖ్యగల పద్యములులేవు. 45వ వరుస సంఖ్యగల పద్యము రెండుసార్లు చేర్చఁబడినది ఆందువలన ప్రాంతప్రతిలోగల మొత్తము

(మిగతా 4 వ పేజీలో)

పెద్ద కథ

"ఈజన్మలో ఇకరాను"

—"భవాని"

(గతవారం తరువాయి)

శ్రీధరం యమునతక వ్యాసం చేసింది చీరకట్టుకొనితిలతుడుచుకుంటూ కర్తదగ్గర కొచ్చింది చేతిలో ఉన్న కాగితాల కట్టని తాళాలతో పెట్టేసి పడక్కుర్చీలో వెనక్కు వాలగిల పడ్డాడు

'కాఫీ అలవ్యమయి దనుకుంటాను?" అంది

'లేదులే" అన్నాడు ముక్తసరిగా

ఆమె లోనికెళ్ళి పదిన్ మిషాల్లో కాఫీ కలిపి తెచ్చి అందించింది రఘుపతి కాఫీ చప్పరిస్తూ

"యమునా" అన్నాడు ఆమెముఖంలోకి గుచ్చిగుచ్చి చూస్తో

"ఏమండి అలాచూస్తున్నారు?" అంది అర్థంకాక

"ఇవాళ బాచావులు కొత్తగా ఉన్నాయేమి?" అన్నాడు వెటకారంగా

"అవు"నంది నవ్వుతూ

"నీపెట్టె తెరిచిపెట్టే వెళ్ళిపోయావేం పొన్నాబానికి?" అన్నాడు అర్థయుక్తంగా.

"ఎప్పుడూ దానికి కాళం చేయలే దండి!" అంది.

"అలాగా?" అన్నాడు హేళనగా.

"అయినా వీ రా యి వాళ్ళెవరు వచ్చారు కమక పెట్టెకి కాళం చెప్పండి?" అంది నిర్మలంగా అతని కళ్ళలోకిచూస్తో.

"అవును కాని....." అనేశాడు మధ్యలోనే.

"చెప్పండి అనేశారేం?" అంది ఇడ అల్లుకోడం పూర్తిచేస్తూ.

"ఈ రోజు నీపెట్టె చేసుచూశాను" అన్నాడు ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తో

"మంచి పని చేశారు చేసు పెట్టి అందంగా సర్దుకుమండను!" అంది విగ్గు పడుతూ.

"కాలా . దళ్ళగా సర్దుకున్నావు!" అన్నాడు

"కాలా సర్దుకోలేదని కాతవాదని నవ్వుకారేమో కనుకుంటున్నాను." అంది పంకోచిస్తూ.

"అలాగే అనుకున్నాను. కాని కాలంలో బాగా నీశేషమ్ సర్దుకోవడం!" అన్నాడు ఈ సారి ఆమెముఖాన్ని పరీక్షగా చూశాడు. యమునవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది మిగిలినవంటపని పూర్తి చేసికోవడానికి. రఘుపతి మనసులో రగులుతున్న మంటలకంగతి యమునకు తెలియలేదు ఆమె అలా వెళ్ళిపోవడం రఘుపతికి తనను మళ్ళపెట్టడానికి కలా తప్పించుకొంటోందనుకొని మరింత మండుతోందతని మనసు. అలోచనతో సతమతమయిపోతోంది. మళ్ళీ యమున వచ్చి "వంటయిపోయింది రండి!" పిలిచింది భోజనానికి తను వెళ్ళిపోయి వడ్డించి కూచొని ఎదురు చూస్తోంది. ఎంతకీ రాకపోయేసరికి మళ్ళీ భర్త దగ్గరకొచ్చి, కుర్చీలో దిగబడిపడి ఆలోచనలో లీనమై పోయినట్టు గ్రహించి.

"ఏమిటాలోచిస్తున్నారు? ఆఫీసు సైమయిపోతోంది భోంచేయరు? అంది అనునయంగా రఘుపతి సమాధానం చెప్పలేదు.

"వంట్లో బాగుండలేదా?" అంది మళ్ళీ

"వంట్లో బాగానే ఉంది!" అన్నాడు కటువుగా

"అయితే ఆఫీసులో ఏమయినా...? అని ఊరుకుంది అర్థోక్తిలోనే.

"ఇంకా ఆ దుర్గతి పట్టలేదు నీ పుణ్యమాఁటు!" అన్నాడు మోటూగా ఆమె మనసు చివుక్కుమంది.

"ఎందుకలా అన్నారు?" అడిగింది బాధగా...

"యమునా?" అన్నాడు గంభీరంగా

"ఏమిటండీ!" అంది యమున.

"నాకు ప్రేమించి పూజించే వ్యక్తి మోసం చేసినట్టు తెలిసినప్పుడు ఎలా ఉంటుందంటావు?"

"మనసు దెబ్బ తింటుంది. అసహ్యాతలుగుతుంది, ఎందుకలా అడుగుతున్నారు?" అంది ఆహోమయంగా.

"నేను నమ్మి పూజించిన వ్యక్తినమ్ము మోసగించింది" అన్నాడు.

"మీరు చెప్పే మాట బాగర్థం కావడం లేదు. ఇంతకూ మిమ్ము మోసగించారు మోసం చేశారు?" అంది భయపడుతూ.

"అర్థంకాదా. నీకు ఇదిగో! ఇప్పుడైనా అర్థమవుతుందా?" అంటూ ఓ ఉత్తరాల కట్ట ఆమె ముందుపడేశాడు. విముఖుగా ఆమె ఆ ఉత్తరాలు చూచి ఆశ్చర్యంగా భర్తముఖంలోకి చూచి

"అర్థం కాలేదు!" అంది.

"అవి నీ ఉత్తరాలేకదా?"

"మీరు చదవలేదూ?"

"తరిచాను కమక కే అడుగుతున్నాను?"

"వదివికే అంకనమ్మెంతుకు కడుగుతున్నారు?"

"నీ పోటికోసే చించాను.

"ఏమిటి?" ఆశ్చర్యంగా.

"నీ నీత చరిత్ర!" అన్నాడు హేయంగా అసహ్యంగా.

"నీతచరిత్రా!"అనియమున ఒకక్షణం కొయ్యబారి పోయింది. కళ్లు కట్టు తెగిపోయిన కాలువల్లా ప్రవహించడం మొదలు పెట్టాయి. అలా కూలబడి పోయింది

"ఎందుకా ఏడుపు? కాకు తెలిసి పోయిందకదా? పాపం ఎప్పటికైనా బైటపడక మానదు?" ఆమె అలా కాకి కొమ్ముల భర్త ముఖంలోకి చూస్తూ ఉండి పోయింది.

"ఛీ...ఛీ... నీమనకాలు. ఇంకా పిగ్గులేక ఏడుపు కూకాకు?" అన్నాడు చిదరింపుగుంటు.

"ఏమండి!" అని గాబుకేక పెట్టింది యమున తడుంకేపు రఘుపతి కూకా స్థంభించి పోయాడు.

"ఏమిటంటున్నారు!" ఆమె కళ్లు చింత నీళ్లు నుండి పోతున్నాయి. రఘుపతి ఆమె ఉగ్ర రూపాన్ని చూచి మాటాడలేక పోయాడు. అలాగే తేలి బైటికెళ్ళి పోయాడు.

* * *

పవిత్ర జాజావరణంలో పరిశ్రమకు పంపుతికిళ్ళాలూ కెలియ కుండ పెరిగింది యమున యమునను అంతకు

(మిగిలా 4వ పేజీలో)

బ్లూ సీల్ టాల్క్

శరీర దుర్గంధనివారణి అయిన
"హెక్సక్లోరోఫీన్"తో కూడినది

బ్లూ సీల్ టాల్క్ సాధారణమైన శరీర దుర్గంధ నివారణి అవ్వలేని శక్తిని యిచ్చే ప్రత్యేకమైన శరీర దుర్గంధ నివారిణి అయిన హెక్సక్లోరోఫీన్‌తో కూడియున్నది. సుగంధపూరితమైన బ్లూ సీల్ టాల్క్‌ను ప్రతిరోజూ ఒంటిమీద అల్లుకోండి ... అది అతి శక్తిని కాపాడవలె జాలా హాయి నిస్తుంది. మృదువుగా, హాయిగొలుపుతూ చర్మమునకు రక్షణయిచ్చి కాపాడుతుంది.

"హెక్సక్లోరోఫీన్ అంటే యేమిటి?

మన దేశమంటే ఉష్ణాధిక్యతగల దేశాల్లో చెమటకు వెఱపుఱ్ఱించిన సమస్యలు అతి కలవైనవి. చెమట పట్టడం చర్మమునైన సూక్ష్మజీవులు కలిగించే దుర్గంధమునకు దారి తీస్తుంది. బ్లూ సీల్ టాల్క్ అల్లుకొంటే అది చర్మాన్ని పూర్తిగా జీవులమంచి చెడ్డ వాసనలమధ్య కాపాడుతుంది ... ఇదీ కీనికి కారణం బ్లూ సీల్ టాల్క్ హెక్సక్లోరోఫీన్‌తో కూడి ఉండడం. హెక్సక్లోరోఫీన్ ప్రపంచమంతటా అంగీకరింపబడిన శరీర దుర్గంధ నివారణి.

—తాజా పరిమళాలు
గాలుల్తూ
రక్షణయిచ్చే
టాల్క్

చేస్బరోపోండ్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్
(పరిమితమైన బాధ్యతతో యు. ఎస్. ఎ లో స్థాపితము)

బ్లూ సీల్ టాల్క్ మీడియం,
ఫ్యామిలీ సైజుల డబ్బాలలో దొరుకుతుంది

ఈజన్మలో ఇకరాను

(శివ పేజీ తరువాయి)

మమతతో కరుణతో పెంచారు లోకం లోని నీచత్వం కుళు కుట్ర ఆమె నంట లేదు. ఆమె చెప్పేదూ ఎవ్వరూ కుదృష్టితో చూడలేదు అదిరి మమతా గౌరవాలూ ఆమెకు లభించాయి. భర్త పంపుతున్నట్టు చాలాసేపటి వరకు అర్థం కాలేదంటే అర్థమయినాక బాటిలోని సారాయి ఆమె మీద చెల్లిపోట్టింది ఆమె పవిత్రత పడగ విప్పింది బుసలు కొడుతు ప్రపంచమంతా చీకటయి పోయిందామెకి అంత. అవాటితో ఆమె జీవితమే మారిపోయింది ఏం వాడంటే జుగుప్స పర్చిపడింది. విడిచేశ జీవిస్తోంది. ఏ విషయంమీద ఆమెకు ఆశక్తి లేకుండా పోయింది బ్రతుకు కర్తవ్యంగా మారి పోయింది గాయపడ్డ హృదయం కారు స్తోంది రక్తాశ్రువులు మౌనంగా పనులన్నీ చేసుకుంటోంది ఎలకదు ఉలకదు తింటుందో లేదో తెలియదు. రోజురోజుకు క్షీణించి పోతోంది రఘుపతికి భయం పట్టుకుంది ఎన్నో రకాలతమెనుటార్చి ప్రయత్నించాడు కాని లాభంలేక పోయింది. అనుకోకుండా ఓరోజు శివ రామయ్యగారు దిగారు యమునను చూచి ఆయన గుండె నీరయి పోయింది అన్నారు.

"అమ్మా! నేను చచ్చి పోయానను కున్నావా? వట్టో కాపుండ లేదని ఒక్క కార్డు ముక్కయిన వ్రాశావు కాదు!" కాంగా యమున తల నిమురుతూ యమున ఏమీ మాటాడలేదు కాళ్ళకి నీళ్లిచ్చి లోపలికెళ్ళి పోయింది శివరామయ్యగారి మనసు విలవిలై పోయింది

"పెదబావా! స్నానానికి రండి!" అన్న యమున పిలుపు మాటిలోంచి వచ్చినట్టుంది.

"ఇలా రామ్మా!" అన్నారు శివ రామయ్యగారు. యమున దగ్గరకెళ్ళి నిలబడ్డది

"ఇలా అయిపోయావేమమ్మా"? అన్నారు యమున వెలుపు పట్టుకొని వాత్సల్య పూరితంగా.

"బాగానే ఉన్నాను పెదబావా" అంది నీర్లిప్తంగా

"బా దగ్గర దాస్తున్నావు కదూ?" అన్నారు బాధగా

"లేదు పెదబావా?" గద్గదంగా.

"అబద్ధమయినా ఇబ్బంది పెడుతున్నా జా?"

"లేదు పెదబావా!" అటుపంగా రఘుపతి వచ్చాడు. శివరామయ్యగారిని చూచి నమస్కరించాడు. ఆయనతో ఇంకేం మాటాడాలన్నా రఘుపతికి గుండె జారిపోతోంది గదిలోకెళ్ళి పోయాడు శివరామయ్యగారు అలా చిన్నా కళ్లుమూసుకు చేరగిల పడ్డారు. పడక కుర్చీలో.

* * *

శివరామయ్యగారు ఉన్న మూడు రోజుల్లో కుటుంబ వ్యవహారం కొక్కగా ఉపగావాపన చేసుకున్నారు. రఘుపతిని ఏ శాంతంతో కారణం అడిగి అతను సిగ్గుపడ్డంతో కానే ఉపదేశంగా కొని మాటలు చెప్పారు రఘుపతి వినయంగా విన్నాడు ఇంక రేపు వెళ్ళి పోదామని నిర్ణయించుకొని రఘుపతి అపిమిక పెళాక యమునను దగ్గర కూర్చో పెట్టుకొని కాను చెప్పి తలంచిన విషయం అలా చెప్పారు

"యమ బా! నీవింకా చిన్నదానివి కాపు బా మాటను అర్థం చేసికొగలవు విమ! ఈ మూడు దినాల్లో మీ దంపతుల వ్యవహారం అర్థం చేసుకున్నాను కాం అ కాధపడకుతున్నాను నీ పూ అతడూ అర్థరూ నాకు చెప్పలేదు ఏగ్గపడ్డారో భయపడ్డారో ఇంక మిమ్ముడిగే పనికూడా లేదు నేరో మాట చెప్పాలని ఉంది నీవు పాటిస్తావనే!" అన్నారు ఎంతో ఆదరణతో

యమువ వినయంగా! "మీ మాట ఎప్పుడైనా కాదన్నానా?" అంది

అయితే విను పురుషునిలోని బలహీనతలు కాకు తెలుసు బాగా నేమా పురుషుణ్ణే కనుక పురుషుడు ఆస్థిరుడు ఆధ్యాత్మిక శక్తులతనిలో ఉండవు ఉద్దేశ ఇంకా ఉండాల్సిన అన్ని అవసరకతలూ ఉంటాయి వాడిలో కాని స్త్రీ నులుకామూర్తి ఉమ్మ స్త్రీ లోని ప్రత్యేకత కనుక నీవు ఓర్పితో సర్దుకు పోవాలి అలా కాక నీవు ఓర్పినశోల్పోయిన రోజు జీవితాలు పాడయిపోతాయి భర్త తొందర పాటు నిప్పయి గృహాని కంటుకుంటే బాధ్య ఓర్పి నీరయి దానిని చల్లార్చి జల్లని నీలబెట్టాలి. గృహిణి సంతోషమే గృహానికి వెలుగు రఘుపతి తప్పు చేసినా నీవు తమించి సంతోషంగా ఉంటావని కాకు మాటయ్యి!" అన్నాడు ఆమె మాటాడ లేదు శివ రామయ్యగారు యమున తలమీద చేయిఉంచి.

"యమ బా! కాకు ఆడపిల్లలులేని లోటు తీర్చావు నీ పేరామకుశ్రుపతో మమ్ముపెంతో సంతోషపెట్టావు. నీవు నీ సంపారం కళకళలాడుతోంటేచూడా లన్నదే మా కోరిక!"

"మీ ఆజ్ఞ ఎప్పుడూ కాదనలేదు పెదబాబ్బా! మీరు చెప్పినట్టే పడుచుకుంటూను. మీ సాంబాలు పట్టుక ప్రమాణం చేస్తున్నాను!" అని శివరామయ్యగారి పాదాలు స్పృశించింది. ఆయన కళ్ళు సంతృప్తితో మెరిశాయి. యమునను ఆశీర్వదించి తెలికపడ్డ హృదయంతో ఇంటికి ప్రయాణమైపారు శివరామయ్య గారు.

* * *

యమువ పెదబాన్ని కిచ్చిన మాట నిలబెట్టుకుంది ఉత్సాహం తెచ్చుకుంది భర్తతో వెనకటిలాగే సంతోషంగా కాలం గడుపుతోంది

కాని ఆమా వాళ్ళ లాటి కష్టాలు వెన్నెలవంటి మభాల వెన్నంటే వుంటాయి ఒకపారి తిగ తెగాక ఇక శృతి పలకదు. ముడిపేస్తే అపశృతి పలుకుతుంది. అడ్డొస్తుంది అందుకే తిగ తెగకుండా చూచుకోవాలి.

* * *

తెల్లవారితే యమున పుట్టినరోజు. రఘుపతి తనకిష్టమయినతెల్లని జరీఅంచు చీర తెచ్చాడు. తెల్లారింది యమున తలకి నీళ్లుపోసుకుని భర్త తెచ్చినజరీ అంచు తెల్ల చీర కట్టుకుంది భర్తకి ఇష్టమయిన గులాబ్ జామ్ చేసింది రఘుపతి ఆరోజు ఆఫీసుకి సెలవుపెట్టాడు. రఘుపతి యమున పిలుపు విని భోజనానికి లేస్తుండగా ఎవరో తలుపుతట్టారు తీశాడు తలుపు. ఎదురుగా నిలబడ్డ యువకుణ్ని చూశాడు ఎవరన్నట్టు

"మీరు రఘుపతిగారు కదూ" అన్నాడా వచ్చిన యువకుడు. "అవును మీరు?" అన్నాడు రఘుపతి అప్పటికి గుర్తురాక.

'యమునిని పిలవండి తెపుతుంది!" అన్నాడు చిరునవ్వుతో ఆ యువకుడు అలా అంటుండగానే యమున అటు వచ్చింది ఎదురుగా కేదార్ అన్నయ్యను చూచి సంభ్రమాశ్చర్యాలమధ్య సంతోషం వెల్లిపోతోంటే

"వదినా! యమునా! నీవు కూడా మర్చిపోయావేంటే అన్నాడు అతడి.

"లేదన్నయ్యా! అక్కడే అలా నిలబడిపోయావేంటి లోపలికా! అనుకోకుండా ఇంతకాలానికి కనిపించేటప్పటికి నమ్మ వేసేమ్మలేకపోతున్నాను!" అంది

"మీరా!" అన్నా రఘుపతి గొంతు సవరించుకొని గుర్తుపట్టినట్టు యమున లోపలికి పెళ్ళింది కాళ్ళకి నీళ్లుతెచ్చాడుని

"పూర్తిగా మర్చిపోయాడు కాపు గారు!" అన్నాడు కేదార్ నవ్వుతూ.

'తమిందాలి అ కా బావున్నారా" అన్నాడు రఘుపతి విరిగేక.

"బావున్నారు!" అని యి ము వ అందించిన టెంబు తీసికొని యమువ వెళ్ళే వాకరూమ్‌కి వెళాడు కాళ్ళకడుక్కోడానికి యమున కేదార్‌కి బాత్ రూమ్ చూపించి వచ్చేటప్పటికి రఘుపతి బూట్లేసుకు టున్నాడు. ఆమె ఆశ్చర్యంతో.

'ఎక్కడికి!" అది

"ఆఫీసుకి!" సమాధానం చెప్పాడు బూట్ తొడుక్కుని నిలబడుతూ.

"సెలవు పెట్టారుగా?"

"వదుడి!" అయటికి నడుస్తో యమువ శ్రీ మాటాడాలో తెలియలేదు కేదార్ కాటు చేతులు కడుక్కుని తువ్వాలుతో తుడుచుకుంటూ వచ్చాడు బైటికెళ్ళి పోతున్న బావగార్ని చూచి

'ఆఫీసుకా" అన్నాడు.

"అవును!" అంది యమువ భర్త వెళ్ళి పోయిన వైపుకే చూస్తో

"లోం చేశారా?" అడిగాడు.

"మధ్యాహ్నానంవస్తారు!"అని యమున పొ గుతున్న కాం ని దిగమింగడానికి ప్రయత్నిస్తూ వంటింట్లోకి వెళ్ళి పోయింది కేదార్ ఆమె వెనకనే వెళ్ళ వంట ఇంట్లో ఆమె ప్రక్కనే పీట మీద కూచుని వంకాయలు తరుగుతున్న యమునని పరికించినగా చూస్తూ.

"యమునా!" అన్నాడు అప్యాయంగా

"పెద్దమ్మా పెదబావా బావున్నారా అన్నయ్యా?" అంది

'బాగానే ఉన్నారు కాని నీవు చాలా మారిపోయావమ్మా?" అన్నాడు.

"నేనేం మారాను?"

"పెద్ద దానివై పోయావు?"అన్నాడు నవ్వుతో.

"మరి ఎప్పుడూ చిన్న పాళ్ళగానే ఉంటారా?" అంది నవ్వును బలవంతంగా తెచ్చుకుంటూ యమున

"నరేశే నీకే తెచ్చాకోచూడాలా?"

"తరవాత చూస్తాలే ఎప్పుడు భోం చేశావ్? స్నానంచేసెయ్యండంతలో వడ్డిం చేస్తాను!"

"కాన రాకుండావే?"

"అంతవరకు నీవు భోంచేయకుండా ఎదురుచూ?"

"కలసి భో-చేద్దామని!"

"రే పొ ది కారణగా నీవుభోం చేద్దువుగానిలే!" అంది కే కా రి చేసి పొన్నా కాశ్చాడు. యమున వంకాయ చేవుడు పూర్తిచేసి అన్నీపెట్టి భోజనానికి సిద్ధం చేసింది. కేదార్ స్నానం పూర్తి చేసి వచ్చి కూచొని.

"మరి నీవో?' అన్నాడు.

"కారొచ్చాక!" అంది

"ఒక్కపూట బావగారు వంటిరిగా భోంచేయలేరా?" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"అది కాదన్నయ్యా!"

"పదీ కాదు నీవు కూడా కూచుం టేనే నేను తింటాను లేకపోతే తినను!" అన్నాడు యమున స్థితి తిరుగలి మధ్య నియ్యంలా ఉంది. చిన్నప్పటి నుండి మమతను పెంచి, ఆనురాగంతో పాకిన అన్నయ్య ఎన్నాళ్ళకో తనను చూడ్డానికి అనంతానురాగంతో వచ్చిన అన్నయ్య ఒక పక్క అనుమానంతో తపిస్తున్న భర్త ఎవరి కొరకు ఎవర్ని బాధపెట్టగలడు కాను! తన జీవితంలో ప్రవేశించిన చీకటిని అన్నయ్యకి కనిపించనీ యకూడదు. బాధపడతాడు. తెల్లెలి బ్రతుకు హింసకి లోనైందని దుఃఖిస్తాడు ఆబాధ అతనికి కలగనీయకూడదు. అతనికి తనవల్ల ఏ అశాంతినీ కలగనీయకూడదు. అన్నయ్య ఉండే రెండు రోజులు ఎలాగైనా ఎంత బాధపైనా తాను భరించాలి. అని నిర్ణయించుకుంది యమున అందుకే

"కూచోరా అన్నయ్యా! వేరుకూడా పెట్టుకుంటాను!" అని కూచుంది. కేదార్ కూచున్నాడు. భోజనానికి ఆకలితో ఉన్నాడు. తినడం మొదలుపెట్టాడు యమున కూడా తింటున్నట్టునటిస్తోంది కేదార్ అన్నం తింటో కుశల ప్రశ్నలు ప్రారంభించాడు.

"యమునా! ఎట్లా ఉందమ్మా సంసారం?"

"బాగానే ఉందన్నయ్యా!"

"ఉత్తరం రాయకయినా బ్రాయడం మానేశావు అమ్మ ఎప్పుడూ నిన్నే తలచుకుంటుంది. శిరీష్, ఈశ్వర్ నిన్ను చూడాలని తహతహ పడుతున్నారు!" కేదార్ ఎన్నో కబుర్లు తీరతాటిగా చెప్పకపోతున్నాడు. కా న్నా న్న కి చూశాడు తెల్లెలి.

".....!"

"నీకు తిరిగి తేరపోలే కాపై బా ఉత్తరం బ్రాయొచ్చుగా?"

"..... " యమున గొంతు అప్పటికే పూడిపోయింది. కా ధ తో వున్నమి చంద్రుని చూచిన అలలాగు అన్నను చూశాక. అతని ఆదరణాక్కులు వింటుంటే సుఖం పొంగుతోంది. ఎన్నో కష్ట సుఖాలు చెప్పుకోవాలని, బదులుగా ఓదార్పును పొందాలని, కాని సంసారం గుట్టుగా ఉంచాల్సిన కార్యత స్త్రీ లేదన్న మాటల కాలాకు భావం అడ్డు తగలడంతో మనసుకి కాళం వేసుకోక తప్పలేదు పడి పై హృదయ భారం తగ్గిపోతుంది కాబోలని ఆశ కాస్త ఎక్కువయినా కాకి పాలు పాలకి ఎక్కువయినా బాలా పరిపోతుంది కనుక అనుకుంటూ కొసరి కొసరి వడ్డిస్తుంటే పైకి ఆనందం ప్రకటిస్తూ తింటుంది కాని అలా కాకుండా